

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КРИВОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет іноземних мов
Кафедра англійської філології

«Допущено до захисту»

Завідувач кафедри

_____ Зоренко І. С.

Реєстраційний № _____

«___» _____ 2022 р.

«___» _____ 2022 р.

COVID-19 ЯК СФЕРА-МІШЕНЬ МЕТАФОРИЧНОГО МОДЕЛЮВАННЯ
В АНГЛОМОВНОМУ ПУБЛІЦИСТИЧНОМУ ДИСКУРСІ

Кваліфікаційна робота студента групи
АНФ-м-17

ступінь вищої освіти магістр
спеціальності 014.021 Середня освіта
(Англійська мова і література)
Головченка Антона Олександровича

Керівник:

кандидат педагогічних наук
доцент кафедри англійської філології
Зоренко Ірина Станіславівна

Оцінка:

Національна шкала _____

Шкала ECTS ___-___ Кількість балів _____

Голова ЕК _____

Члени ЕК _____

ЗАПЕВНЕННЯ

Я, Головченко Антон Олександрович, розумію і підтримую політику Криворізького державного педагогічного університету з академічної доброчесності. Запевняю, що ця кваліфікаційна робота виконана самостійно, не містить академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації. Я не надавав і не одержував недозволену допомогу під час підготовки цієї роботи. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають покликання на відповідне джерело.

Із чинним Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату в роботах здобувачів вищої освіти Криворізького державного педагогічного університету ознайомлений. Чітко усвідомлюю, що в разі виявлення у кваліфікаційній роботі порушення академічної доброчесності робота не допускається до захисту або оцінюється незадовільно.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ МЕТАФОРИ В ПУБЛІЦИСТИЦІ.....	7
1.1. Поняття метафори у сучасному мовознавстві	7
1.2. Проблема класифікації сучасних метафор.....	17
1.3. Поняття публіцистики в сучасних лінгвістичних дослідженнях.....	24
Висновки до розділу 1.....	31
РОЗДІЛ 2. МЕТАФОРИЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ В АНГЛОМОВНІЙ ПУБЛІЦИСТИЦІ ПОНЯТТЯ «COVID-19»	33
2.1. «Covid-19» як сфера-мішень метафоричного моделювання в англомовній публіцистиці	33
2.1.1. Антропоморфне моделювання сфери-мішені «Covid-19».....	35
2.1.2. Соціоморфне моделювання сфери-мішені «Covid-19».	49
2.1.3. Натуралістичне моделювання сфери-мішені «Covid-19».....	55
2.1.4. Артефактне моделювання сфери-мішені «Covid-19».....	58
Висновки до розділу 2.....	62
ВИСНОВКИ	65
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	68

ВСТУП

Публіцистика відіграє фундаментальну роль у сучасному суспільстві: шукає, відбирає, обробляє, інтерпретує і надає достовірну інформацію зацікавленим читачам для задоволення інтелектуальних потреб. Вона сприяє розвитку пізнання дійсності, оскільки повідомляє про те, що відбувається в суспільстві з зовнішньої та незалежної точки зору, стає інструментом для викриття та аналізу подій, які безпосередньо впливають на життя людей. Внаслідок її дії щоденна інформація постає структурним елементом свідомості суспільства, який, оброблений через критику та контекстуалізацію, перетворюється на суб'єктивні знання особистості.

Дослідження використання публіцистикою засобів та прийомів здійснення психологічно-емоційного впливу дозволяє аналізувати тенденції, що виникають у суспільній свідомості, та їх місце у житті соціуму.

З метою формування світогляду, публіцистика створює та використовує дієві, емоційно-експресивні засоби впливу на свою аудиторію, серед яких одна із ключових ролей належить метафорі. Прагматичний потенціал використання метафоричного моделювання у публіцистиці привертає увагу дослідників та науковців різних сфер гуманітарних дисциплін.

Когнітивна наукова парадигма виявляє інтерес до процесу метафоризації і спрямовує свої зусилля на пояснення його механізмів.

Теоретичні основи когнітивної сутності концептуальної метафори та її прагматичні можливості досліджуються у наукових працях таких вчених, як О. Балабан, С. Гуцол, Х. Дацишин, А. Дейгнан, Н. Деренчук, М. Джонсон, Дж. Лакофф, Е. Маккормак, М. Прокопська, О. Селіванова, Г. Строганова, Д. Трчкова, Ч. Хартман, Т. Єщенко.

Актуальність теми дослідження обумовлено зростаючим академічним інтересом до вивчення проблеми метафоризації в англomовному публіцистичному матеріалі.

Мета роботи – дослідити особливості метафоричного моделювання в англomовній публіцистиці.

Мета дослідження обумовлює виконання таких **завдань**:

- висвітлити теоретичні засади поняття метафори в сучасному мовознавстві;
- розглянути актуальні класифікації метафор;
- визначити особливості публіцистики;
- дослідити різноманітність метафоричного моделювання сфери-мішені «COVID-19» в англomовній публіцистиці.

Об’єктом дослідження є метафоричне моделювання в англomовних текстах публіцистичних статей на тему *COVID-19*, опублікованих у виданнях *The Daily Telegraph*, *Medium*, *The Atlantic* протягом 2019-2021 років.

Предметом дослідження є особливості концептуальних метафор на позначення сфери-мішені «COVID-19», а також їх прагматичний потенціал у публіцистичному дискурсі.

Матеріалом дослідження є серія статей на тему *COVID-19* у публіцистичних виданнях *The Daily Telegraph*, *Medium*, *The Atlantic*.

Мета і завдання роботи обумовили використання різних **методів дослідження**. Нами використані наступні загальнонаукові методи: індукція, дедукція, аналіз, синтез та пояснення. На основі аналізу та синтезу було досліджено теоретичні засади метафоричного моделювання, а також його прагматичний потенціал у англomовному публіцистичному дискурсі. З метою отримання кількісних показників та їх подальшої інтерпретації застосовано метод кількісних підрахунків.

Практичне значення одержаних результатів. Наше дослідження може стати підґрунтям для покращення й оптимізації прийомів метафоричного моделювання у публіцистичних текстах. Результати проведеної роботи можуть застосовуватися у процесі написання статей щодо емоційно-експресивних засобів вираження інформації. Вважаємо перспективним подальше детальне

дослідження кожного окремого фрейму концепту «COVID-19» представленого у нашій науковій розвідці.

Кваліфікаційна робота пройшла апробацію у вигляді доповідей на конференціях: II Міжнародній науково-практичній конференції *Modern science: innovations and prospects* (Стокгольм, Швеція, 7-9 листопада 2021); XII Міжнародній науково-практичній конференції *International scientific innovations in human life* (Манчестер, 8-10 червня 2022).

Структура роботи. Робота складається зі вступу, двох розділів, висновків до кожного розділу, списку використаної літератури та списку джерел фактологічного матеріалу. Загальний обсяг роботи становить 81 сторінку, із них основного тексту – 63 сторінки.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ МЕТАФОРИ В ПУБЛІЦИСТИЦІ

1.1. Поняття метафори у сучасному мовознавстві

Вже протягом довгого часу явище метафори викликає інтерес багатьох наукових дисциплін: від літературної критики та аналітичної філософії до когнітивної психології та лінгвістики. Зазначений академічний інтерес до метафори обумовлений усвідомленням універсальності та широти її застосування.

На сучасному етапі розвитку лінгвістики метафора розглядається не тільки як засіб пізнання (М. Блек, З. Кьовечеш, Дж. Лакофф, Дж. Ортега-і-Гассет та ін.), а й потужний інструмент для формування нового знання (Н. Бор, В. Гейзенберг та ін.), яке ґрунтується на взаємодії двох референтів, що поєднані з вже існуючими старими та сучасними реаліями.

Етимологічний словник англійської мови трактує метафору як «...фігуру мови, в якій слово чи фразу, що буквально позначає один вид об'єкта чи ідею, використовують замість іншого, щоб встановити подібність або аналогію між ними» [46].

Одинадцятитомний академічний тлумачний «Словник української мови» висвітлює метафору як «...художній засіб, що полягає в переносному вживанні слова або виразу на основі аналогії, схожості або порівняння, а також слово або вираз, ужиті в такий спосіб» [14, с. 687].

Протягом майже 2500 років, починаючи з часів Аристотеля, вчені припускали, що метафора була доволі простим та поширеним мовним явищем, що охоплювало такі випадки, коли слово з буквальним значенням могло мати друге значення, «подібне» до першого [25, с. 73].

Відповідно до цієї теорії порівняння, будь-який когнітивний зміст метафори нібито зводиться до набору буквальних тверджень про схожість. Зауважимо, що теоретичні положення Аристотеля були неточними. Головним упущенням вченого була відсутність системи і загальна непослідовність його

класифікації. Як зазначає О. Селіванова, аристотелівська метафора «...не витримує ніякої критики й потребує перегляду, зважаючи на сучасні досягнення мовознавства у галузі когнітивної семантики, лінгвокультурології, психо- й етнолінгвістики» [13, с. 203]. Отже, хоча метафори вважалися потужними риторичними та поетичними засобами мови, вони не мали суттєвого значення для формулювання Аристотелем фундаментальних теоретичних положень щодо процесу метафоризації.

У певному ступеню, точка зору щодо метафори інших видатних постатей античності відрізнялась від теоретичних поглядів відомого філософа. Так, с позиції семіотичного підходу до метафори, акцентованого Аристотелем, підходить і Квінтіліан, на думку якого, знаки пов'язуються з деякими об'єктами, що відомі реципієнтам, при чому від слухачів очікується розуміння та декодування метафори. Отже, Квінтіліан вважає, що метафора асоціюється з питаннями когнітивного значення в рамках ширшої, всеосяжної моделі людського спілкування [39, с. 519].

Схожої думки дотримувався й Цицерон. Він підтримує точку зору Квінтіліана: «Метафора надає мові стислості, але головна причина її використання полягає в тому, що, якщо вона правильно підібрана та співпадає з контекстом певної ситуації, вона задовольнить потреби людини» [53, с. 19].

З часом, аристотелівська теорія розуміння метафори стала домінантною. На початку XIII ст. Джефрі з Вінсауфа, автор трактату *Poetria nova*, долучається до розгляду метафор, які, на його думку, «...роблять промову більш приємною» [33, с. 193]. Проте не можна стверджувати, що він поглиблює, змінює та надає терміну нове або інше значення.

В іншому трактаті, *Summa Theologica*, Фома Аквінський зазначає, що використання метафори є необхідним та корисним інструментарієм у пізнанні Бога [55, с. 10].

Заслуговують на увагу погляди П'єра де Ла Раме, який пов'язав теорію метафори з вченням логіки [57, с. 28]. Метафора розглядається французьким

філософом та математиком як твердження про природу світу та людського життя.

Протилежної думки дотримується Дж. Віко, стверджуючи, що використання метафори історично пов'язано з неможливістю індивідууму логічно пояснити явища реальності, внаслідок чого він «...природно змушений насолоджуватися одноманітністю». Філософ акцентує увагу на тому, що на зорі цивілізації та становлення мови первісна людина могла виражати себе лише через поетичні висловлювання [58, с. 66].

Схожої думки й дотримується Ф. Ніцше. У своїй праці *Über Wahrheit und Lüge im aussermoralischen Sinne* він стверджує, що особистість може пізнати світ тільки метафорично, і «...прагнення до утворення метафор є одним із основних людських прагнень, якого ні в якому разі можна нівелювати, інакше індивід відмовиться від самої своєї сутності і природи» [49, с. 6].

На початку ХХ-го століття науковці починають доходити висновку, що домінуюча аристотелівська точка зору є помилковою. Зростаюча кількість когнітивно-наукових досліджень концептуалізації, міркування, знання та мови потребує радикального переосмислення природи та функцій метафори.

Сучасні дослідження метафори починаються у 30-х роках минулого століття з моменту публікації «Філософії риторики» А. Річардса. Він констатує, що дві ідеї в метафорі однаково важливі і разом створюють її значення. Дослідник вводить в науковий обіг терміни *tenor* і *vehicle*, причому *tenor* вказує на «первинну ідею», за якою будується метафора, а *vehicle* – «вторинну», через яку виражається основний зміст [51, с. 96].

Пізніше ідеї Річардса враховуються М. Блеком при розробці його «системи загальноприйнятих асоціацій» на позначення загальноприйнятих ідей, які викликає слово в метафоричному контексті [23, с. 287]. В контексті окресленої інтеракціоністської точки зору, дві системи ідей можна об'єднати і створити нове значення.

Серед низки специфічних наукових підходів до вивчення метафори зазвичай виокремлюють субститутивну, порівняльну, інтеракціоністську та когнітивну теорії.

Субститутивна теорія заснована на положенні, що будь-який метафоричний вираз використовується замість еквівалентного буквального виразу і може бути повністю ним замінений. Прибічники цієї точки зору наводять дві основні причини для використання метафор: відсутність буквальних термінів, якими можна було б окреслити поняття, а також орнаментальність метафори, її вживання як прийому стилізації мови.

Порівняльна теорія, за М. Блеком, є «особливою формою» субститутивної теорії, оскільки «...в ній стверджується, що метафоричний вислів може бути замінений еквівалентним порівнянням» [23, с. 283]. Блек зазначає, що метафору можна вважати скороченою формою буквального порівняння, тобто можна посилатися на деяку існуючу подібність, яка стає явною через зіставлення всіх характеристик двох ідей у метафорі.

Орнаментальна функція метафори, запропонована прибічниками субстативної теорії, була домінуютьною до публікації статті Блека *Metaphor*, пізніше передрукована під назвою *Models and Metaphors* (1962). Ця робота стала знаковою і нині вважається класичним описом інтерактивної теорії метафори. У своїй роботі Блек заперечує формулювання субстативної теорії, згідно з якою кожне метафоричне твердження є еквівалентом буквального твердження: «Метафоричне твердження не замінює формального порівняння чи будь-якого іншого буквального висловлювання, проте має свої особливості, можливості та досягнення» [24, с. 37]. Блек поділяє з А. Річардсом думку про те, що метафора має два різні суб'єкти (*tenor and vehicle*), а відмінний когнітивний зміст метафори є наслідком взаємодії між цими двома частинами. Блек стверджує, що результатом порівняння є взаємодія двох суб'єктів, яка спрямована на створення нової, інформативної одиниці значення [24, с. 42-44].

Загалом, інтерактивну теорію характеризують наступні положення [23, с. 291-294]:

1. Метафоричне висловлювання має два окремих суб'єкти, які слід ідентифікувати як «основний» суб'єкт і «вторинний»;
2. Ці суб'єкти краще розглядати як «системи речей», а не просто як «речі»;
3. Метафора виникає у тому випадку, коли застосовується система «супутніх імплікацій», характерних для допоміжного предмета по відношенню до основного предмета;
4. Імплікації зазвичай складаються з «загальних характеристик» щодо допоміжного суб'єкта, але у деяких випадках можуть складатися з девіантних наслідків, встановлених автором;
5. Метафора виділяє, підкреслює та організовує ознаки основного предмета, імплікує висловлювання про нього, які зазвичай стосуються допоміжного предмета;
6. Метафоризація передбачає зміни у значенні слів, що належать до системи метафоричного виразу; і деякі з цих зрушень, хоча й не всі, можуть бути метафоричними перенесеннями;
7. Взагалі не існує повного пояснення, чому одні метафори спрацьовують, а інші є невдалими.

Тож, інтерактивна теорія Блека вказує на те, що метафора не залежить від фактичної точності загальних характеристик двох суб'єктів, а асоціюється з мовцем та слухачем, які створюють приблизно однаковий набір асоціацій. Влучні метафори створюють нове, метафоричне значення, яке виходить за межі обох суб'єктів.

На відміну від інтеракціоністів, Д. Девідсон, представник прагматичного методу аналізу метафори, висуває ідею про те, що метафора не має іншого метафоричного змісту, окрім її прямого словникового значення: «Метафори означають те, що означають слова в їх найбільш буквальному тлумаченні» [29, с. 32]. Він стверджує, що «ми можемо пояснити метафору як деяку двозначність: у результаті метафоризації певні слова набувають нового, оригінального значення, і потужний вплив метафори зумовлений ступенем її

невизначеності та нашими коливаннями у виборі між двома значеннями» [29, с. 34].

Засновниками сучасних когнітивних способів метафоричного аналізу можна вважати представників інтеракціоністської теорії (М. Блек, Е. Маккормак, А. Річардс). Відповідно до їх тлумачення, основною функцією метафори є механізм взаємодії, який пов'язує область мови і знання суб'єкта. Метафора виступає наслідком когнітивного процесу, який зіставляє пару непов'язаних референтів, що зазвичай призводить до семантико-концептуальної аномалії. Е. Маккормак, наприклад, розглядає явище метафори через призму культурного контексту. Підставою для цього є те, що метафоричний процес включає не тільки свідомість та психологію людини, а й зовнішній світ, який на неї впливає: «Як наслідок когнітивної діяльності мозку, метафора взаємодіє з культурою не тільки тому, що вона залежить від мовного запасу суспільства, набутого індивідом і збереженого в довготривалій пам'яті, але й тому, що нові метафори змінюють мову» [43, с. 150].

На основі інтеракціоністсько-когнітивного підходу розвивалася і теорія конфлікту М. Бердслі. Згідно вченому, метафора будується на конфлікті, словесному протиставленні, присутньому всередині самої семантичної структури метафоричної мовної одиниці. М. Бердслі зауважує, що метафорі притаманні два основних типи властивостей: визначальні або центральні, та ті, які можна вважати проміжними конотаціями. Перші є обов'язковою умовою для належного використання предмета у прямому сенсі, тоді як другі є випадковими. Через такий підхід метафору можна пояснити як перехід від центрального значення до проміжного, що відрізняється логічним протиставленням центральних значень предметів, задіяних у висловлюванні [22, с. 299].

У своїй праці *The Metaphorical Twist* М. Бердслі наводить три аргументи проти порівняльної теорії [22, с. 294-295]:

1. Послідовна прихильність до зазначеної теорії призведе до неправильних або неповних пояснень метафор у випадках, коли модифікатор має такі конотації, які не притаманні об'єкту, який порівнюється;

2. У результаті порівняння може виникнути потік своєрідних образів, що є одним із серйозних бар'єрів між читачем і текстом;

3. Якщо метафора є порівнянням, то потрібно з'ясувати, чи є порівняння «доречним» або «надуманим».

Основною дилемою теорії конфліктів є її твердження, що метафоричний конфлікт виникає тільки тоді, коли звертається увага на значення слів незалежно від їх контексту, а також намірів автора. Як наслідок, метафору можна було б ідентифікувати та зрозуміти без посилання на будь-які екстралінгвістичні фактори, що призводило б до нелогічного та неякісного трактування наміру мовця.

Когнітивний підхід до вивчення метафори опрацьовувався багатьма філософами починаючи з XVII ст., серед яких можна виділити Дж. Віко, Дж. Локка та І. Канта, проте справжніми основоположниками когнітивної теорії вважають Дж. Лакоффа та М. Джонсона завдяки їх спільній праці *Metaphors We Live By*. На їх думку, метафора є ключовою частиною нашої концептуальної та контекстуальної системи: «Наша концептуальна система, в термінах якої ми і думаємо та діємо, за своєю суттю є метафоричною» [41, с. 3]. Лакофф констатує, що «...локус метафори не пов'язаний з мовою, а полягає в тому, як ми концептуалізуємо одну ментальну область в термінах іншої» [42, с. 2]. У перспективі цієї точки зору можна стверджувати, що жодна метафора не може бути осмислена чи навіть адекватно представлена незалежно від досвіду того, хто її використовує.

Дослідники Дж. Лакофф та М. Джонсон пояснюють, що «метафора реалізується не тільки в мові, але і в мисленні, точніше кажучи, вона використовується в мові, оскільки вже була використана в мисленні» [41, с. 266].

Лінгвісти В. Харісон та А. Худолій відповідно констатують, що вивчення метафори не тільки як словесної, але радше як ментальної конструкції, також призводить до всебічного розгляду концептуальної метафори з потенціалом механізму інтерпретації світу та знання про світ [35, с. 40-41] та є «засобом переходу від конкретних речей до абстрактних» [38, с. 178].

Як зазначає Е. Семіна, «метафори вважаються фундаментальними діалогічними та дискурсивними явищами, які можуть мати різні текстові прояви та виконувати різні функції» [52].

«Концепт» є одним з ключових понять у когнітивній лінгвістиці. Існує два підходи вивчення цього явища: лінгвокультурний та лінгвокогнітивний. Виходячи з першого, концепт є продуктом розумової діяльності, на розвиток якого впливає культура, де він існує. Отже, дослідження концепту з позицій лінгвокультурного підходу визначається культурологічними чинниками.

А. Приходько зазначає, що, виходячи з другої точки зору, концепт складається з трьох складових, а саме «поняття, образу та оцінки. Понятійний субстрат відбиває денотативну основу концепту, перцептивно-образний фіксує його асоціативний і метафоричний фон, підтримуючи їх у мовній свідомості, а ціннісний свідчить про місце, яке він посідає у лінгво- і етнокультурі етносу» [11, с. 266]. Інакше кажучи, концепт виступає як асоціативне поле, є уявленням про інформацію, про реальність, що оточує індивідуума, який взаємодіє з навколишнім світом.

Метафора забезпечує епістемічне вживання понять, і тому вивчення використання нею концептів є значним способом отримання даних у дослідженнях, пов'язаних з роботою розуму, зв'язком між різними багатозначними словами та їх сприйняттям людиною.

Завдяки метафорі створюється можливість зрозуміти абстрактне поняття за допомогою менш абстрактної та краще зрозумілої області [30, с. 18].

Д. Трчкова виділяє наступні характерні особливості трактування метафори в контексті когнітивної теорії [56, с. 27]:

1. Когнітивний підхід розглядає метафору не лише як питання мови, але й також як питання думки;

2. На відміну від теорій субститування та порівняння, які розглядають метафору як щось незвичайне, таке, що прикрашає мову, когнітивна теорія підкреслює, що метафора є предметом звичайної, повсякденної мови;

3. Відображення вихідного змісту ґрунтується не на подібності між двома поняттями, як вважає теорія порівняння, а скоріше на співвідношенні нашого досвіду та нашої здатності структурувати одне поняття в термінах іншого.

Критики когнітивної теорії, однак, зазначають, що вона не повністю враховує міжкультурні перспективи та роль культурних моделей у формуванні нашого мислення: метафори формуються з існуючих культурних моделей і водночас використовуються для відтворення чи трансформації цих моделей. Також не варто уникати того факту, що зазначена теорія ігнорує поняття контексту та приділяє незначну уваги соціальним, історичним та політичним обставинам.

Як стверджує О. Андрейченко, «Метафорична модель – це реалізована або та, що складається у свідомості мовців, схема зв'язку між поняттєвими сферами, яку можна подати у вигляді формули: «А – це В»» [1, с. 108]. Зв'язок між компонентами цього виразу, безумовно, не є тотожним. Цю структуру краще трактувати як «А подібний до В», тому що фреймова система ментальної вихідної сфери стає основою для побудови когнітивної системи цільової сфери. Уся мова є метафоричною в тому сенсі, що її використання загальних термінів передбачає нормативну класифікацію надзвичайно різноманітної множини речей. При взаємодії особистості із соціумом та навколишнім середовищем елементи вихідної сфери вибудовують концептуальну цільову сферу, процес, який можна охарактеризувати як «когнітивне відображення або віддзеркалення».

Метафора є когнітивною, коли кожна аналогія, що зосереджена в ній, включає імпліцитні терміни. Останні залежать від її цільового значення та структури, що спонукає нас до розшифрування кожного з аспектів, на які

наводить нас наш розум. Ч. Хартман акцентує увагу на тому, що «когнітивна метафора має вважатись когнітивною, адже вона ґрунтується на такому мисленнєвому процесі, як аналогія» [36, с. 12].

Вчений К Казо зазначає, що «...в результаті досліджень у філософії та психології, метафора набула епістемологічного статусу». Метафору почали розглядати не тільки як засіб опису дійсності, а й як «один з головних засобів означення у процесі організації інформації» [28, с. 254].

У традиційній лінгвістиці метафора була пов'язана з наявністю в ній певного образу, що став основою для найменування. Так, Г. Шиманович пояснює когнітивну метафору «...не просто як троп, риторичний механізм прикрашення мовлення, а як фундаментальний когнітивний агент, що організує наші думки, оформлює судження та структурує мову» [21, с. 35].

Д. Джентнер також вважає, що механізм метафори схожий на аналогію, оскільки використовує ті ж самі засоби обробки інформації, а саме: «структурне вирівнювання, проекцію висновку, прогресивну абстракцію та репрезентацію» [32, с. 243]. Ґрунтуючись на цьому посиланні, можна стверджувати, що в когнітивній моделі мови метафора займає не периферійне, а центральне місце.

У своїй статті з аналізу використання метафори як способу символічного вираження внутрішнього досвіду особистості С. Гуцол доводить, що образність когнітивної метафори послаблена її вимушеною номінативністю: «Метафору можна лише інтерпретувати в герменевтичний спосіб і, якщо ця інтерпретація й матиме певні аналогії, не варто думати, що саме це й є її буквальною значенням, оскільки у метафорі аналогію вибудовує сам реципієнт» [3, с. 111]. Тобто, до використання метафори вдаються не від бажання охарактеризувати явища, порівнюючи їх між собою, а через відсутність прямих номінацій.

За теорією когнітивістів, метафора складається з низки обов'язкових елементів, без яких неможливо сприйняття індивідом вкладеного в мовну одиницю сенсу. О. Андрейченко виділяє наступні компоненти метафоричної моделі:

1. Вихідна понятійна область (сфера-джерело) – семантична сфера, до якої належать охоплені моделлю слова у первинному значенні;

2. Нова понятійна область (сфера-мета) – семантична сфера, до якої належать охоплені моделлю слова у переносному значенні. Вона слугує для утворення продуктивних метафоричних моделей за допомогою фреймово-словових операцій [1, с. 44-46].

Американський вчений М. Мінський при дослідженні понятійного моделювання в сфері штучного інтелекту визначає фрейм як «...структуру інформаційних даних, у якій відображено набуті досвідним шляхом знання про деяку стереотипну ситуацію» [47, с. 1]. Він стверджує, що «верхні» рівні фрейму чітко визначені та є зрозумілими, в той час, як «нижні» рівні (слоти), заповнюються певними даними, які б були релевантними для фрагменту дійсності, що описується.

Співвідношення мовлення і мислення є основною проблемою когнітивної лінгвістики, яка надає нову, зосереджену на метафорах модель мови, розміщуючи певний суб'єкт як всередині, так і поза текстом. В контексті теоретичних положень когнітивної лінгвістики природа мови позиціонується як когнітивне, а не трансцендентне явище.

Як бачимо, метафора є невід'ємною частиною як мови, так й мислення, розумового процесу. Вона являє собою засіб концептуалізації світогляду індивідуума через його емпіричний досвід.

У нашій роботі розглядаємо метафору в контексті когнітивного підходу, оскільки це надає можливість зрозуміти та пояснити, як виникає явище метафоризації у повсякденному житті.

1.2. Проблема класифікації сучасних метафор

Англійський етимологічний словник дає терміну «класифікація» наступне трактування: «...систематичне розташування в групи або категорії за встановленими критеріями» [46].

Одинадцятитомний «Словник української мови» дає класифікації наступні визначення: «...система розподілу предметів, явищ або понять на класи, групи тощо за спільними ознаками, властивостями; система розміщення предметів за класами на підставі схожості цих предметів усередині класу і їх відмінності від предметів інших класів» [14, с. 175].

Вважається, що основна складність класифікації метафори полягає в питанні щодо її природи: чи є вона когнітивним явищем, пов'язаним із розумінням індивідуумом речей, чи лінгвістичним феноменом, що існує тільки у його висловлюваннях. Сучасні лінгвістичні дослідження характеризуються комплексним аналізом метафоричних одиниць, що передбачає вивчення їх когнітивних, комунікативних і функціональних особливостей. Серед багатьох класифікацій метафор зупинимося на тих, що пов'язані з лінгвістичними дослідженнями та викликають найбільший академічний інтерес.

Згідно з Т. Стретовичем, у мовознавстві метафори класифікують за: поширеністю в мові; структурою; тематичною належністю вихідного домену; цільовим доменом; ступенем змістової віддаленості вихідного та цільового доменів; загальністю вихідного та цільового доменів; ступенем цілісності внутрішньої форми (за часом вжитку в мові); способами ускладнення вторинного значення слова; функціональною ознакою; за кількістю одиниць-носіїв метафоричного образу; присутнім у метафорі відмінком; подібністю предметів, явищ чи властивостей, на основі якої формуються метафори. [16, с. 234]. Отже, можна виділити структурну (включаючи частини мови і частини речення), семантичну (за допоміжним та основним суб'єктами, ступенем смислової віддаленості, ступенем цілісності внутрішньої форми) і функціональну (відповідно до ідентифікаційної чи характеризуючої функції, яку виконує метафора) класифікації метафор.

Дослідниця Г. Строганова розглядає метафору як засіб художньої виразності та пропонує поділ метафори за критерієм будови (структурна класифікація) [17, с. 96]:

– проста, виражена одним образом, не обов'язково одним словом;

– складна метафора, що складається з кількох метафорично вжитих слів, що створюють єдиний образ;

– композиційна або сюжетна метафора, яка може охоплювати весь художній твір та реалізується на рівні тексту.

Типологія Х. Скірл та М. Шварц-Фрізель визначає пункти класифікації з урахуванням того, до якої частини мови в її основі належить слово-мішень, що є прикладом структурної класифікації метафор [54, с. 20]. Відповідно, серед найуживаніших типів, вони розрізняють іменникову, дієслівну та прикметникову метафори.

Дослідниця Т. Єщенко ґрунтує власну класифікацію на семантико-стилістичному критерії. Вона вважає, що «Метафора – це, перш за все, явище семантичне, яке пов'язане з уживанням слів не в прямому, а в переносному значенні» [6, с. 224]. Т. Єщенко виокремлює наступні види метафор [6, с. 225-236]:

– метафора-оживлення (антропометафори, зоометафори, ботанометафори, химерометафори), в якій сема слова-каталізатора збагачує сему «оживленого» поняття;

– метафора-опредмечування ознак, в якій уподібнення людських якостей, абстрактних категорій, мисленнєвих і психічних процесів до явищ предметного, речового світу, а також до матеріальних результатів діяльності людини (артефактів) є зворотним вектором розгортання асоціативних планів у художньому мовленні щодо семантико-стилістичного процесу «оживлення»;

– метафора-синестезії, що впливає із природно-біологічної властивості людини одночасно переживати враження, одержані від кількох органів чуття.

У семантико-кореляційній типології О. Балабан існують наступні типи метафор [2, с. 83]:

– прозора метафора, яка корелює з мотивованими та немотивованими словами;

– антропоморфна метафора, яка ґрунтується на перенесенні ознак і властивостей людини на предмети, явища природи, абстрактні поняття, тварини;

- синестетична метафор, що виражається через фізіологічні асоціації між даними різних відчуттів;
- полісемічна метафора, яка межує з багатозначними словами;
- синонімічна метафора, котра протиставляється синонімам;
- метафора семантичних полів, яка перебуває в межах одного семантичного поля.

Культурна специфіка, один з шляхів когнітивного дослідження метафори, надає нові перспективи для дослідження семантичних функцій метафори. З. Кьовечеш розрізняє універсальні та напівуніверсальні метафори, що підпорядковуються двом вимірам: міжкультурному і внутрішньокультурному. Він стверджує, що не концептуальна метафора залежить від культури, а її мовна реалізація [40, с. 197-210].

Відповідно до функціонального підходу, М. Прокопська виокремлює чотири типи метафор [12, с. 253]:

- номінативна метафора (власне перенесення назви), яка полягає у заміні одного дескриптивного значення іншим і слугує джерелом омонімії. Здійснивши функцію номінації, вона втрачає внутрішню форму і «згасає». Така метафора широко використовується у сфері термінотворення в різних підмовах науки і техніки;

- декоративна метафора, що з'являється внаслідок переходу ідентифікуючого значення у предикатне та допомагає розвитку фігуральних значень та синонімічних засобів мови. Слугує засобом прикраси мови, основною сферою її вживання є художня мова;

- пояснювальна метафора, що використовують задля формування значень, яких не притаманні повсякденній мові;

- оціночна метафора, що виникає при поєднанні ідентифікації та оцінки й виділяє якусь ознаку, відображену в дескриптивній частині значення.

Засновники когнітивної теорії метафори, Дж. Лакофф та М. Джонсон, представляючи свою функціонально-семантичну класифікацію, зазначають чотири типи метафори [41, с. 3-32]:

– структурні метафори, в яких одне поняття метафорично структурується в термінах іншого;

– орієнтаційні метафори, в яких одне метафоричне поняття не структурується в термінах іншого, а замість цього організовує цілу систему понять по відношенню один до одного. Вони мають таку назву оскільки більшість із них стосується просторової орієнтації;

– онтологічні метафори, в яких закладено досвід поводження з матеріальними об'єктами, способи сприйняття подій, діяльності, емоцій, ідей тощо. Метафоричність більшості цих виразів не усвідомлюється, і як пишуть самі автори, «...причина цього полягає в тому, що такі метафори настільки пронизують наше мислення, що сприймаються як самоочевидні, є невід'ємною частиною моделі внутрішнього світу індивідуума, властивої нашій культурі; більшість людей мислить і діє мовою цієї моделі» [41, с. 28-29];

– місткі метафори, в яких метафорично структуровані матеріальні та абстрактні ідеї розглядаються як вмістилища для інших понять, які в них передбачаються.

Професор Й. Мача, представник концептуальної теорії метафори, виокремлює такі види метафор [44, с. 106]:

– неметафоричні поняття, пов'язані з нашим досвідом роботи з конкретними фізичними об'єктами;

– маргінальні метафори, які є ідіосинкратичними, несистематичними та ізольованими;

– звичайні метафори, які є виявом концептуальності у його вищому розумінні;

– розширені метафори, що використовують частини буквальної метафори;

– неповні метафори, що не вживають частини буквальної метафори;

– нові метафори, які не ґрунтуються на нашій звичайній концептуальній системі;

– образні метафори, що відображають один ментальний образ явища говорячи про інший.

Досліджуючи шляхи перекладу художньої літератури, П. Ньюмарк пропонує виокремлювати шість типів метафор [48, с. 106-113]:

– мертві метафори, в яких людина майже не усвідомлює закодований в них образ, проте розуміє їх ідею майже автоматично через їх поширене використання. Найчастіше відносяться до універсальних понять простору, часу, частин організму, природи та основних видів людської діяльності. Особливо використовуються для того, щоб прояснити ситуацію чи подати головну думку простими словами;

– клішовані метафори, які відійшли з часом; можуть бути використані як альтернативи чітким думкам, нерідко емоційних, але не відповідаючи фактам цього контексту. Як зауважує Ньюмарк, «...клішована та стандартна метафори перекривають одна одну і різниця між ними може навіть полягати в даній ситуації мовному контексті однієї і тієї ж самої метафори» [48, с. 108];

– стандартні, усталені метафори, які є ефективним і стислим методом висвітлення фізичної та/або психічної ситуації в неформальному контексті як референтно, так і прагматично;

– адаптовані метафори, що набули унікальності через їх використання автором у новому контексті;

– недавні метафоричні неологізми, які не мають чіткого автора та які швидко поширюються у народі. Вони є метонімічними коли позначають нещодавні явища у житті людей;

– оригінальні метафори, що створені автором. Як правило, вони містять головну суть послання автора, його особистість, його коментарі до життя.

В сучасному українському мовознавстві зазвичай виокремлюють низку метафор, найпродуктивнішими з яких є антропоморфна, соціоморфна, природоморфна, артефактна [4; 5]. Розглянемо їх більш докладніше:

1. Антропоморфна метафора. Дозволяє метафорично представляти неживі предмети та явища через риси та властивості людської істоти.

До цього типу метафор відносяться наступні підтипи:

– фізіологічна метафора, яка безпосередньо пов'язана з організмом людини;

– морбальна метафора, що позначає рани і хвороби, репрезентує недоліки, відхилення від норми;

– метафора спорідненості, яка концептуально представляє родинні відносини між поняттями;

– сексуальна метафора, що стосується первинного значення сексуальної понятійної сфери.

2. Природоморфна метафора. З її допомогою реалії усвідомлюються у концептах світу оточуючої людини, мовна картина світу створюється через образи живої та неживої природи.

Зазначений тип метафори вміщує у собі два підтипи:

– зооморфна метафора метафорично структурує поняття оточуючої дійсності через представників тваринного світу;

– фітоморфна метафора метафоризація понять за допомогою створення паралелей зі світом рослин.

3. Соціоморфна метафора. Реалії світу метафорично моделюються за зразком сфер соціальної діяльності індивідумів..

До цього типу метафори підпорядковуються наступні підтипи:

– кримінальна метафора, що відображає уявлення сучасної дійсності через злочинну реальність;

– мілітарна метафора, яка представляє реалії через призму військової дійсності;

– культурна метафора, що репрезентує бачення індивідумів через культурну дійсність;

– спортивна метафора, яка представляє будь-яке поняття через сферу спорту.

4. Артефактна метафора. Індивідуми метафорично моделюють оточуючий світ за аналогією з предметами створених людиною.

Зазначена класифікація метафор включає багато пунктів та підпунктів, що робить її зрозумілішою та зручнішою для нашої роботи.

1.3. Поняття публіцистики в сучасних лінгвістичних дослідженнях

Одинадцятитомний «Словник української мови» дає поняттю «публіцистика» наступні визначення: «Рід літератури, що висвітлює актуальні проблеми сучасності; сукупність літературних творів цього роду. Відбиття актуальних проблем сучасності у творах інших родів літератури» [15, с. 383].

Розглядаючи поняття публіцистики, слід звернути увагу на проблему її визначення в іншомовних лексикографічних джерелах. Так, в англійських енциклопедіях та словниках не наводяться визначення слів *publicism* та *publicistics*.

Англійський етимологічний словник засвідчує, що вперше слово *publicist* було вжито 1792 року на позначення «...особи, яка вивчає публічне право або право націй». З 1795 року слово набуло додаткового значення французького слова *publiciste* – «письменник на актуальні теми» [34].

Схожа ситуація і у німецькомовному словниковому просторі, де термін *publizistik* є менш популярним у порівнянні з лексичними одиницями *journalismus* та *journalistik*. Цей факт має бути аргументом на користь того, що поняття публіцистики потребує подальшого теоретизування в науковій сфері, оскільки неминуче викликає питання вже на самому етапі його пояснення.

Німецький тлумачний словник подає такі визначення публіцистики *die Publizistik*: 1) сфера діяльності з усіма питаннями, які цікавлять громадськість у книгах, пресі, радіо, кіно, телебаченні; 2) наука про засоби масової інформації та їх вплив на громадськість [31].

Слід зазначити, XVIII століття в Англії характеризувалося піднесенням жанру есе, причому як серед вищих класів, так й серед простого люду. Яскравим прикладом видання, в якому публікувалися есе, є «Глядач» (*The Spectator*), щоденне періодичне видання Джозефа Аддісона та Річарда Стіла.

Зазвичай есе були написані від першої особи і засновані на подробицях повсякденного життя авторів. Також предметом дискусії були культура, політика та поточні події дня. Есе мали вільний і цікавий сюжет; відповідну структуру, проте не виявляли залежність від прийнятих академічних правил, притаманних формальному письмовому спілкуванню. Відсутність технічних термінів, наявність сленгу, розмовні вирази та гумор сприяли кращому сприйняттю читачами інформації та набуттю стандартними літературними нормами неформальних рис, що зумовило підвищення популярності та попиту у суспільстві видання.

Історик західної преси Р. Парк зазначає, що американські газети успадкували традиції англійської преси, де газети різко змінилися з тих пір, як парламентарі стали використовувати їх як засіб пропаганди [50, с. 279-282]: «Газета стала «журналом думок», почала виконувати функцію політичного памфлету». Думка, яка раніше знаходила вираження в широкому загалі, тепер висловлювалася у формі передових редакційних статей. Автор, який успадкував мантию памфлетиста, тепер відігравав роль народного трибуна.

Як відомо, журналістика і публіцистика включають обробку новин та інформації з подальшим поширенням їх через засоби масової інформації. Наголосимо на різниці між журналістикою та публіцистикою. Публіцистика виходить за рамки журналістики та досліджує явища публічної комунікації, опосередкованої через ЗМІ. При цьому вона використовує більш соціально-науковий підхід, тобто враховує умови спілкування в суспільстві та процес і мережевий характер масової комунікації. Журналістика, зі свого боку, відрізняється від публіцистики своїм професійним та прикладним посиленням.

Серед сучасних роздумів про роль і місце публіцистики в загальному просторі комунікації виділимо роботи В. Здоровеги, який вивчає публіцистику в контексті більш загального поняття белетристики як вищого рівня журналістської діяльності. Він зазначає: «Публіцистика, яка виникла задовго до зародження періодичної преси, функціонує сьогодні переважно в системі масової комунікації як один з дуже важливих потоків журналістської

інформації. Вона займає у системі пізнання і відображення людиною дійсності певною мірою «проміжне» місце між наукою і мистецтвом, тісно стикуючись з філософією, політикою, соціологією, релігією, педагогікою, наближаючись до тієї чи іншої форми суспільної свідомості залежно від конкретних завдань, жанрів і видів творчості, індивідуального авторського стилю та ін.» [8, с. 223-224].

На думку Н. Желіховської, авторське ставлення до дійсності та функціональність тексту становлять основу розмежування «публіцистичної» та «журналістської» сфер: «Учений досліджує, зокрема, процес доведення і встановлення об'єктивної істинності у публіцистиці. Як у щоденному житті, так і в будь-якій науці той чи той висновок, судження, теорію, концепцію ми мусимо довести. І публіцистика – не виняток. Тут теж діють загальні закони пізнання. Завдання публіциста нерідко починається там, де завдання вченого, по суті, закінчується. Для публіциста мало встановити і навіть довести певну істину. Публіцист повинен ще вміти переконати в цьому тих, до кого він звертається» [7, с. 8]. Оскільки публіцистиці властиво бути персоналізованою, то й індивідуальні особливості авторів тут є особливо характерними.

Український знавець журналістики І. Михайлин підкреслює, що незважаючи на присутність літературних прийомів і засобів у сучасній публіцистиці, її найважливішою властивістю є науковість, оскільки «...поважний і глибокий аналіз соціальних проблем, свіжість думки і слова, міцна й надійна, а головне – достовірна, аргументаційна база – ось ознаки, що дозволяють говорити сьогодні про публіцистику як різновид наукової діяльності» [10, с. 347].

М. Титаренко виокремлює три ареали функціонування публіцистики: публіцистика як сфера літератури (художня публіцистика); публіцистика як сфера філософії, релігії, науки (світоглядна публіцистика); публіцистика як сфера журналістики (газетна/журнальна, теле- та радіопубліцистика) [18, с. 46].

Літературознавець Л. Чернявська наголошує, що «...публіцистика як вид творчості, як один із інформаційних потоків, реалізується у формі

«журналістики думок», яку сьогодні активно протиставляють журналістиці новин» [20, с. 18].

В. Здоровега також вважає публіцистику формою свідомості, засобом пізнання дійсності та впливу на громадську думку. Осмислюючи явище публіцистики у вузькому значенні, він ідентифікує її об'єкт і предмет: «...об'єкт – реальна суспільна дійсність у всій її складності й взаємозв'язках (беручи до уваги економіку, виробництво, право, побут, мораль тощо); предмет – соціальні стосунки між людьми, соціально-політичний, людинознавчий аспект виробничих, економічних, морально-етичних, мистецьких і всіляких інших явищ» [8, с. 221]. Отже, Здоровега доходить до висновку, що публіцистика має самостійний підхід до життя, який відрізняється від наукового і зближується із художнім.

Й. Лось зауважує: «... ми донині спрощено тлумачимо публіцистику, хоча принаймні наша українська традиція дає переконливий матеріал ширше й автентичніше глянути на цю сферу творчості» [9, с. 120].

Технічний розвиток таких нових засобів масової інформації, як радіо і телебачення, сприяв диференціації досліджень дисциплін, пов'язаних із соціологією. Засоби масової інформації стали об'єктом для подальших комунікаційно-теоретичних підходів, в яких зміна парадигми активного реципієнта інформації привела до нових соціологічних ідей. Поняття публіцистики стало інтегративним, поєднало журналістику та комунікативні науки у загальне явище.

У публіцистиці та соціальних комунікаційних науках на передньому плані виступає публічна комунікація, яка на сьогодні все частіше відбувається в мережі Інтернету. Зауважимо, що слово «публіцистика» походить від латинського дієслова *publicare* (публікувати, оприлюднювати) або латинського *publicus* (для громадськості). Виходячи з контексту наведених вище визначень, «публічний» означає, перш за все, загальнодоступний, тобто кожен має можливість взяти участь у процесі комунікації.

Слід зазначити, що комунікація має різноманітне функціональне навантаження. Г. Кепплінгер виокремлює такі функції комунікації, як [37, с. 217-219]:

– когнітивна – спілкування забезпечує обмін інформацією, отримання знань і навчання для екзистенційної орієнтації, самопізнання та самореалізації; надлишок, з іншого боку, може призвести до дезорієнтації, дезінформації та маніпуляцій;

– афективна – спілкування дає змогу полегшити емоціональне збудження, полегшити психічний стан або навіть втекти від реальності за допомогою розваг, відволікання та розслаблення. Однак повідомлення про ризики, кризи, тероризм або війну можуть викликати страх або довгострокове почуття тривоги.

– інтерактивна – забезпечує контакт між різними людьми та обмін ідеями, оскільки комунікація та медіа викликають розмови і, таким чином, породжують подальше спілкування;

– парасоціальна – означає можливість створення непрямих стосунків (ідентифікації) зі знаменитостями, героями та зірками в сфері медіа через засоби масової інформації;

– інтегративна – на індивідуальному рівні медіа-опосередковане спілкування структурує та стабілізує хід часу, наприклад через вечірні новини на телебаченні або читання газети за столом під час сніданку;

– комунікація та засоби масової інформації також забезпечують освіту, соціалізацію та інкультурацію в суспільстві через встановлювання норм та передачі цінностей.

Зауважимо, що Г. Малецке визначає масову комунікацію як таку, «...в якій заяви публічно, опосередковано та односторонньо передаються розосередженій аудиторії за допомогою технічних засобів поширення» [45, с. 32]. До технічних засобів розповсюдження відносяться такі засоби масової інформації, як радіо, звукозаписи, телебачення, фільми, книги, преса тощо.

З середини 1980-х років новітні медіа (кабельне телебачення, мультимедіа та Інтернет) призвели до більшої економізації, інтернаціоналізації та

прискорення їх виробництва, їх кількісного розширення асортименту, більшої зорієнтованості на цільову групу та скасування меж між друкованими та візуалізованими матеріалами. Завдяки новим можливостям медіа, щодо зворотного зв'язку та інтерактивності, межі між особистою і масовою комунікацією почали зникати.

У зв'язку з розвитком Інтернету на газети як один з основних та традиційних засобів поширення інформації йде тиск онлайн-журналістики. Інтернет позбавив національні та регіональні щоденні газети важливої фінансової основи: продажі реклами, підписок, кіоски зазнали значного зменшення грошового притоку. Не маючи іншого вибору, ніж як пристосуватись до сьогоденних реалій, видання почали працювати ще й у віртуальному просторі. Незважаючи на велику кількість різної інформації в інтернет-мережі, ЗМІ, як і раніше, користуються попитом у суспільстві.

За дослідженням мовознавця С. Чемеркіна, *web*-технології надали публіцистичній сфері наступні можливості [19, с. 222]:

1. Пошук – читач, використовуючи засоби програмного забезпечення, знаходить будь-яке слово, речення, фрагмент тексту;
2. Використання архіву – читач може переглянути друковані попередні номери видання та у будь-який момент знайти необхідний матеріал;
3. Використання гіпертексту – гіперпосилання у електронному тексті статті дають можливість нелінійного прочитання матеріалу, вони містять додаткову інформацію, яка не опублікована у статті, але є корисною для читача;
4. Зручність у користуванні – програмне забезпечення дає змогу читачеві налаштувати зручний формат для читання тексту;
5. Більш широке використання візуального оформлення матеріалу – на кожному сайті для читача створено такі додаткові засоби, як кольорове оформлення тексту, використання кольорових фото;
6. Специфічні засоби зв'язку з читачем – після матеріалу редакція електронного видання залишає спеціальне місце на сторінці, де кожен із читачів має змогу висловити власну думку щодо матеріалу.

Традиційні ЗМІ прив'язані до часу виходу номера. Розміщення матеріалів онлайн в Інтернеті дозволяє публіцисту реагувати миттєво, оскільки оновлення рубрик у мережі є доволі умовним. Зазвичай ЗМІ інтегрують у структуру сайту власні блог-майданчики, де публіцисти (журналісти з редакції, громадські діячі) за погодженням з редакцією можуть оперативно опублікувати свої думки щодо різних явищ дійсності.

У нашій роботі визначаємо публіцистику як сукупність літературних творів, які зорієнтована на висвітлення актуальних проблем сьогодення.

Слід зазначити, що метафора відіграє важливу й значущу роль у формуванні ставлення індивідуума до нових та поточних подій, а публіцистика є особливо багатим джерелом метафоричної мови.

Як зазначалось вище, однією з головних цілей публіцистики є інформування населення про події у світі. В більшості випадків вона зорієнтована на читачів, які не мають належного досвіду, щоб зрозуміти спеціальну лексику та термінологію. Отже, її зміст має бути зрозумілим і легкодоступним.

Застосування метафор в публіцистиці ретельно вивчається через їх вагоме місце у сучасній культурі, адже вони відіграють важливу роль у формуванні громадської думки, агітують до дії.

Важливо, як аудиторія розуміє комунікативні наміри тексту завдяки вживанню метафор, які сприяють кращому осмисленню публіцистичного тексту аудиторією.

Використання метафор справляє враження на будь-якого читача і слугує певній меті: повідомляє, характеризує, виражає оцінку. Метафора, завдяки своєму різнобічному потенціалу, привертає увагу та викликає роздуми про ігноровані аспекти речей.

Отже, дослідження метафоричного моделювання в текстуальному просторі публіцистичного дискурсу сприяє більш глибокому розумінню когнітивних механізмів, за допомогою яких інтерпретується дійсність та знання.

Висновки до розділу 1

Вже протягом довгого часу явище метафори викликає інтерес низки таких дисциплін, як літературна критика, аналітична філософія, когнітивна психологія, лінгвістики та ін. Зазначений академічний інтерес до метафори обумовлений усвідомленням універсальності її характеру та широти застосування.

Серед наукових положень, в контексті яких досліджують метафору, зазвичай виокремлюють субститутивну, порівняльну, інтеракціоністську та когнітивну теорії.

Субститутивна теорія постулює, що будь-який метафоричний вираз використовується замість еквівалентного буквального виразу і може бути повністю ним замінений.

В контексті порівняльної теорії метафора розглядається як скорочена форма буквального порівняння, посилення на певну існуючу подібність між двома суб'єктами, яка стає явною шляхом зіставлення їх характеристик.

Інтерактивна теорія вказує на те, що метафора не залежить від фактичної точності загальних характеристик двох суб'єктів, а зумовлюється приблизно однаковим набором асоціацій, які створюються у мовця та слухача. Влучні метафори мають нове, оригінальне значення, яке виходить за межі обох суб'єктів.

У фокусі уваги когнітивістики є механізм взаємодії, який пов'язує область мови і знання суб'єкта. Метафора виступає наслідком когнітивного процесу, який зіставляє пару непов'язаних референтів, що зазвичай призводить до семантико-концептуальної аномалії. Вивчення метафори не стільки як словесної, а радше як ментальної конструкції, також призводить до всебічного розгляду концептуальної метафори з потенціалом механізму інтерпретації світу та знання про світ.

Вважається, що основна складність класифікації метафори полягає в питанні щодо її природи: чи є вона когнітивним явищем, пов'язаним із

розумінням індивідуумом речей, чи лінгвістичним феноменом, що існує тільки у його висловлюваннях.

За основу у нашому дослідженні була обрана семантична класифікація, в якій виділяються чотири основні типи метафор: антропоморфна, природоморфна, соціоморфна і артефактна.

Використання метафор у різних літературних формах, зокрема, у публіцистиці, справляє значне враження на аудиторію. Окрім цього, метафора має інформативний та оцінний характер.

РОЗДІЛ 2. МЕТАФОРИЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ В АНГЛОМОВНІЙ ПУБЛІЦИСТИЦІ ПОНЯТТЯ «COVID-19»

2.1. «Covid-19» як сфера-мішень метафоричного моделювання в англomовній публіцистиці

У 2019 – 2021 роках COVID-19, здавалося, змінив усі відносини в суспільному житті в цілому, що позначилося на тому, як сприймає себе індивід і середовище, в якому він живе. Населенню, яке не знається на епідеміології, було досить складно зрозуміти, що відбувається, що робити і як засвоювати дискурси, які прориваються в їхнє особисте життя та зливаються з соціальними, політичними, екологічними, економічними та іншими проблемами. Ця криза вказала на необхідність більшого заглиблення в розуміння взаємозв'язків між біологічною, індивідуальною, соціальною сферами життя та політикою охорони здоров'я, а також в аналіз самого концепту Covid-19 як явища, до якого людина повинна буде пристосуватися.

Офіційні назви COVID-19 і SARS-CoV-2 були видані ВООЗ 11 лютого 2020 року [60]. Генеральний директор А. Тедрос пояснив, що «CO означає корону, VI – вірус, D – хворобу, а 19 – 2019 рік, коли вперше було виявлено спалах» [59].

Ґрунтуючись на визначенні COVID-19 – «...an infectious disease caused by a coronavirus (a type of virus), that usually causes fever, tiredness, a cough, and changes to the senses of smell and taste, and can lead to breathing problem and severe illness in some people» [26] – доцільно виокремити означення, які складають понятійну складову концепту COVID-19, а саме:

1. «вірус»; «пандемія»;
2. SARS-CoV-2; «КОВІД»; «коронавірус»;
3. Alpha; Beta; Gamma; Delta; Omicron (Дивись рисунок 2.1).

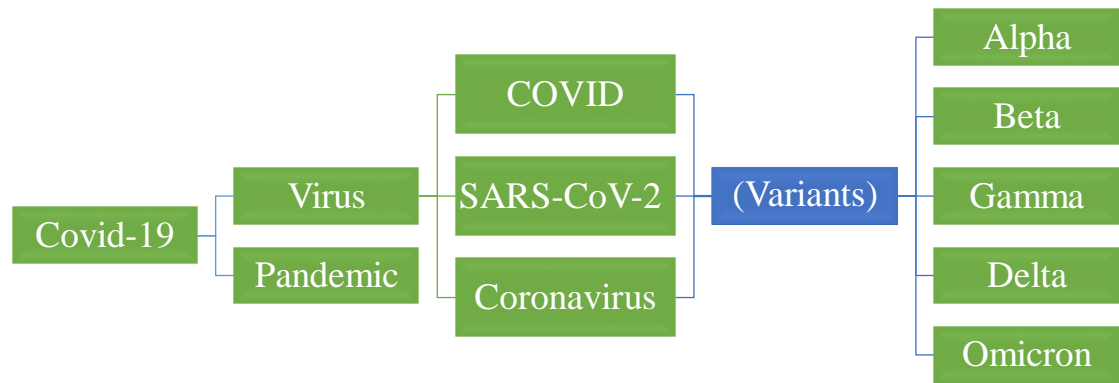

Рис. 2.1. Понятійна складова концепту *COVID-19*

Аналіз публіцистичного матеріалу дає можливість виділити 369 метафоричних моделей, які співвідносяться зі значеннями, що асоціюються з понятійною складовою концепту *COVID-19*. Ці метафоричні моделі згруповані на основі сфери-джерела метафоричної експансії при прагматичному метафоричному моделюванні сфери-мішені «COVID-19» та належать до основних чотирьох сфер-джерел: «Людина», «Природа», «Соціум» і «Артефакти». Таким чином, виокремлено антропоморфну, соціоморфну, натуралістичну та артефактну метафори, кількісні та відсоткові характеристики яких представлені в наступній таблиці:

Таблиця 2.1.

Показники частотності вживання метафоричних моделей сфери-мішені «COVID-19» в публіцистиці

№	Метафорична модель сфери-мішені «COVID-19»	Кількісна характеристика та відсоткове співвідношення	
1	Антропоморфна	249	67,48%
2	Соціоморфна	60	16,26%
3	Натуралістична	36	9,76%
4	Артефактна	24	6,5%

Частотність вживання виділених видів метафоричного моделювання сфери-мішені *COVID-19* представлено за допомогою наступної діаграми:

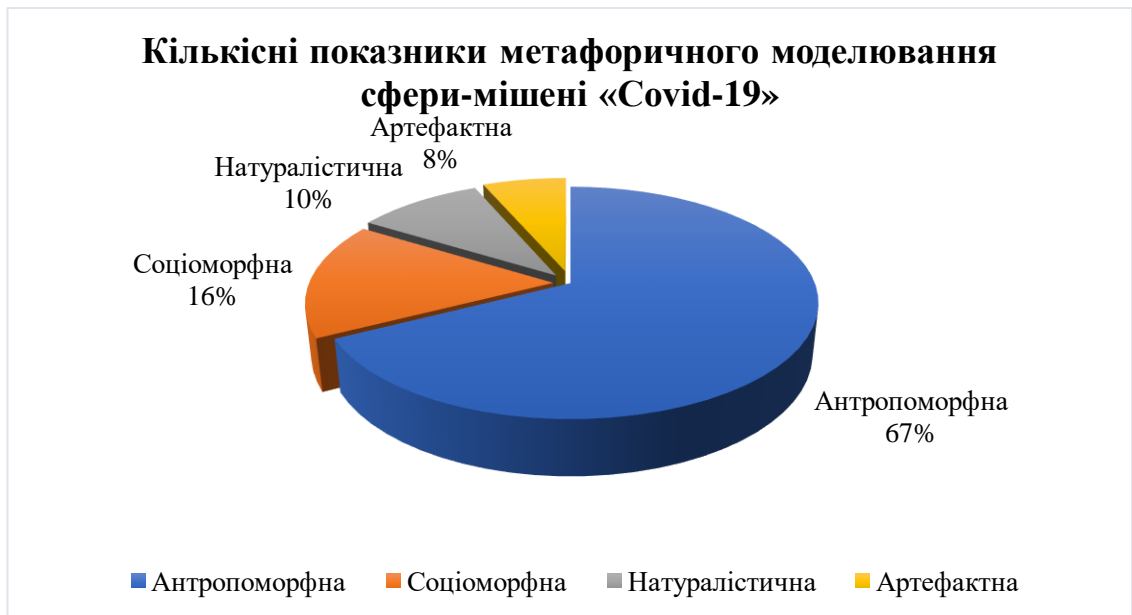

Рис. 2.2. Показники частотності вживання метафоричних моделей сфери-мішені *COVID-19*

Кількісні показники вживання метафоричних моделей віддзеркалюють рівень прагматичного впливу тієї чи іншої метафоричної моделі на свідомість індивідуумів.

2.1.1. Антропоморфне моделювання сфери-мішені «Covid-19». Антропоморфне метафоричне моделювання сфери-мішені «Covid-19» є найбільш частотним явищем у публіцистиці. Причина такої поширеності полягає у високому рівні потенціалу цієї моделі оскільки, втілюючи людські риси у певному об'єкті, індивідуум може краще засвоїти та проаналізувати інформацію, яку він намагається для себе виділити. За допомогою цих метафоричних структур відбиваються процеси та події в термінах процесів життєдіяльності людини, що полегшує сприйняття матеріалу та надає можливість публіцисту вживати мову, яка була б зрозуміла кожному з його читачів.

Антропоморфне метафоричне моделювання представляється наступними фреймами: «Психічна діяльність», «Фізіологічна характеристика», «Спорідненість», «Морбальність», «Сексуальність».

У фреймі «Психічна діяльність» *COVID-19* проявляє риси істоти з високим рівнем інтелектуального розвитку, здатної до впливу на індивідуумів, їх волю:

The pandemic has sparked an interest in dubious cures such as colloidal silver - and some are trying to capitalize on it (63);

The coronavirus's volatile arc has thwarted a basic human impulse to storify reality - instinctively, people tend to try to make sense of events in the world and in their lives by mapping them onto a narrative (96);

But like wars, terrorist attacks, and other events that confront us with mass death, pandemics cause some people to doubt the liberal project and to clamor for an alternative that feels safer (131).

При такому метафоричному моделюванні вірус постає в очах людей причиною, що дає їм поштовх до розумових дій; критерієм, через який люди починають осмислювати ситуацію, в якій вони опинилися:

Yet COVID-19 will leave behind a complicated form of grief that will linger – potentially for many years after the immediate crisis has abated (134);

Omicron has turned this bad situation into a dire one (83).

Нерідко публіцистика звертає увагу на проблему недотримання людьми правил під час проведення карантину, тим самим репрезентуючи вірус як такий, кому надають право на вільні дії, та хто може робити все, що побажає:

The more the virus is allowed to mosey about, the more chances it will have to mutate and adapt (82);

But with masks, distancing, travel restrictions, and other protective measures almost entirely vanished, “we’ve given the virus every opportunity to keep doing this,” says David Martinez, a viral immunologist at the University of North Carolina at Chapel Hill (102).

Намагаючись пояснити принципи, за якими діє вірус, публіцисти екстраполюють останньому характерні елементи людської індивідуальності: емоції, характер, поведінку, особистісні якості. Зокрема, виокремлюються

випадки, що пояснюють принцип інфікування, в яких *COVID-19* постає безжальним та невибагливим до своїх цілей:

The coronavirus doesn't care whether it's attending an anti-lockdown protest or an anti-racism one (97);

At the start of the pandemic, COVID-19 was often depicted as an agent of random chaos, a disease that affected everyone irrespective of their race, gender, or socioeconomic status (77).

У цьому контексті проявляються метафоричні конструкції, в яких хвороба майже нічого не може вдіяти певній групі людей, начебто спеціально її не занапащає. Так, в наведеному далі прикладі, автор статті виявляє, що найменший відсоток захворюваності серед усіх вікових груп має молодше покоління, та акцентує увагу на «жалості» вірусу до останньої:

But coronaviruses, including the one that causes COVID-19, are rarer, and have tended to largely spare children (136).

Досить поширеним явищем є ілюстрування вірусу як здатного до хитрощів, що діє непрямыми, обманними шляхами для досягнення своєї цілі:

As more people gain immunity via either infection or vaccination, the coronavirus will try to find ways to evade that immunity too (112);

The virus, too, will keep changing, and could one day bamboozle even bodies whose immune safeguards remain intact (91);

To keep infecting people beyond that, SARS-CoV-2 needed to get stealthier (102);

Like Omicron, it will probably be able to sidestep several of our immune defenses, and just how much slipperiness this virus is capable of is “the big open question,” Katia Koelle, an evolutionary virologist at Emory, told us (134);

Figuring out who's vulnerable in advance could pinpoint the cracks in our shields before the virus exploits them (65).

Як бачимо, публіцистика репрезентує *COVID-19* прудким та вивертливим. Його складно спіймати, оскільки той постійно передбачає думки та дії опонента;

він вражає слабкі міста в імунитеті людини та отримує максимально вигідну для себе позицію.

Близьким до цього аспекту є образ вірусу-дослідника, котрий винаходить, вивчає та обслідує явища. Так, після бачення на власні очі наслідків хвороби, публіцистика наголошує на унікальній здатності *SARS-CoV-2* не тільки швидко реагувати на зміни в людському організмі та віднаходити нові засоби впливу та ураження клітин організму, а й проникати в ті частини країн, котрі вважалися у безпеці:

A new version of SARS-CoV-2 would find skirting all of those blockades at once to be nearly impossible (107);

As such, for the past several days, the virus has found new environments in which to spread across the United States (124);

Bloom says, so SARS-CoV-2 is going to have less and less room to improve. However, it can keep finding new ways to get around immunity, as the Omicron subvariants have been doing (85);

But our defensive shields aren't strong or durable enough to block transmission long-term; the virus keeps finding the holes in our blockades (71).

Концепт *COVID-19* створює в уяві та мисленні індивідуумів нові аспекти розуміння пандемії. Він стає тим предметом дискурсу, що змушує кардинально переосмислити безпеку цілих націй, ніби ставить людство перед нерозв'язними питаннями свого походження, принципу дій та здатності до нескінченної мутації, що дає йому змогу створити атмосферу загадковості й таємничості:

Prasad's concern is that COVID-19 has developed a clinical mystique – a perception that it is so unusual, it demands radically new approaches (140);

This version of COVID-21 would be most dangerous, not because the virus has developed some new, sinister mutation, and not because our vaccines turn out to be inadequate (76);

It feels, Hidalgo told me, like the virus has gone “incognito” (61);

The coronavirus has created the same gulf between imagination and reality (137);

Кожного разу, знайшовши підхід до лікування хвороби, вірус стає лише кращим у своїх можливостях, отримує практичні навички ґрунтуватися на своєму попередньому досвіді та виводити для себе оптимальні рішення. Ця здатність до самовдосконалення вважається публіцистами вмінням, що притаманне лише психічно розвинутим істотам, а саме: потенціал до навчання та аналізу емпіричних знань:

The coronavirus normally has two ways of infecting cells, either fusing directly with them or entering through a bubble. Omicron has become a specialist in the latter, which happens to work less well in lung cells than in nose and throat cells, and may explain the variant's lower intrinsic severity (113);

In the past year, SARS-CoV-2 has only gotten better at its prime operative of infecting us (82);

Second, the coronavirus could indeed be an outlier that is inherently better than other viruses at exploring its fitness landscape (113);

Here, then, is the most important difference about this surge: It comes on the back of all the prior ones (83).

Дивлячись на те, як вправно вдається вірусу заражати населення та протидіяти засобам медицини, складається враження, що *COVID-19* спирається на досвід попередніх смертельно-небезпечних інфекцій, розуміючи помилки в їх діях та шляхах:

Diseases such as malaria, HIV, and tuberculosis, which concentrate in less wealthy parts of the world, carry pandemic-caliber disease and death rates. And yet, they are commonly called endemic COVID could follow suit (80);

Pretty much all of them, SARS-CoV-2 included, are darn good at impairing interferon signaling, or finding their way around the virus-blocking shields that cells raise after heeding those molecular calls (81).

Така наполегливість у досягненні своєї мети наводить на думку про стійкість та непохитність вірусу, його цілеспрямований характер. Досить часто його порівнюють з людиною флегматичного або холеричного типу

темпераменту, що рішуче та практично доводить свої дії до кінця та підступно і жорстко справляється зі своїми ворогами:

COVID will similarly persist, as will the chance to reckon with its cost, and the opportunity to steel our society against similar threats (84);

A story can be more psychologically satisfying when it has a diabolical antagonist to root against, yet the pandemic denied us that as well – the virus is not willful and has no motives (96);

Yet we're not at the mercy of the coronavirus's whims (80).

Отже, аналітична процедура опрацювання англомовної публіцистики доводить, що в очах індивідуумів *COVID-19* постає терпеливим та хитрим, обдарованим високим ступенем розумових здібностей та всіма структурними елементами психіки людини.

Фрейм «Фізіологічна характеристика» концепту *COVID-19* представлений через спектр суміжних якостей, що описують вірус з точки зору будови тіла та процесів життєдіяльності людини. Таке антропоморфне моделювання має на меті наближення ознак цільової аудиторії до сфери-мішені, тим самим дає можливість ідентифікувати останню як високо-організований суб'єкт зі своїми зовнішніми та внутрішніми особливостями.

Фрейм «Фізіологічна характеристика» вміщає у собі такі слоти: «Фізичне пересування», «Фізична діяльність», «Фізіологічні процеси», «Фізичні якості», «Анатомічні органи», «Насильницькі дії».

Слот «Фізичне пересування» ілюструє вірус, що рухається з одного місця в інше, пересуваючись як між людьми, так і цілими географічними областями та регіонами:

And scientists have known for years that SARS-CoV-2 can hitch a ride in bubbles of spittle and snot small enough to drift across rooms and remain aloft for hours, especially in poorly ventilated indoor spaces (81);

We were doing okay in June until June 12, when cases began to finally follow the northeast and begin rising (115);

These practices have been adopted to varying degrees, just not widely enough to keep the coronavirus from ricocheting around the country (116);

As things stand, the national map of where the virus is moving is full of blank spots and dark patches (70);

Scientists will spend the months ahead processing new insights about the path the virus took through the country and making careful decisions about how to keep it from exploding again (136);

...the prospect of the disease taking hold in a developing G20 country - think India - which could see the virus quickly doubling back to Europe and the U.S... (121);

Right now, the antibody tests are being used to help map out where the coronavirus has spread, like tracking the footprints it has left (136).

Така метафоризація процесу інфікування репрезентує COVID-19 вільним щодо переміщення та необмеженим сторонніми факторами. Схожим до цього аспекту є опис рухів вірусу як руйнівних, такими, що змітають все на своєму шляху:

When the original Omicron variant swept across the country this winter, it launched America into a new COVID era, one in which nearly everyone – 95 percent of adults, according to one CDC estimate – has some immunity to the virus through vaccines, infection, or both (85);

SARS-CoV-2's evolution follows a well-understood dynamic: When a variant sweeps around the world, it leaves behind a lot of immunity against itself (85);

Delta, the hyper-contagious variant that has swept the globe in recent months, is undoubtedly one of the virus's most daring moves to date (107);

But the case for kids getting their shots as soon as possible is still strong, even two and a half years and billions of infections into SARS-CoV-2's global sweep (79).

Ілюстративний матеріал дає змогу виокремити серед метафор слоту «Фізичне пересування» випадки, в яких автори англомовних публіцистичних статей зображують COVID-19 таким, що не довго затримується на одному місці:

It seems unlikely that a random bat virus should somehow jump into a susceptible human (140);

For most of 2020, the coronavirus that causes COVID-19 jumped from human to human, accumulating mutations at a steady rate of two per month – not especially impressive for a virus (66);

Parents watched SARS-CoV-2 hopscotch through their families (132).

Для того, щоб пояснити переміщення вірусу, в англomовній публіцистиці часто вдаються до прикладів повсякденного життя, в яких COVID-19 виступає в ролі гостя чи працівника, котрий вчасно приходить на зустріч:

Perhaps symptoms are preceding test positivity, less because the virus is peaking late, and more because illness is arriving early, thanks to the lightning-fast reflexes of people's primed immune systems (64);

Just weeks into its staggering ascent in the United States, Omicron appears to maybe, maybe, be taking its leave of a few big urban centers up and down the East Coast (129);

But the limits of their best have been severely constrained by a medical system that was stretched thin well before COVID arrived and has been diminished with every surge since (135);

In the United States, Omicron also arrived at an especially opportune time: Americans, many of them older, unvaccinated, or with a chronic health condition, were sick of masking, and were barreling into their holiday-heavy winter (129).

Отже, як бачимо, у зазначених прикладах створюється образ пунктуального вірусу, що вигідно підбирає для себе час та не втрачає можливості «завітати» до своїх жертв.

Слот «Фізична діяльність» в англійській публіцистиці представлений наступними прикладами:

When a virus is spreading as widely and rapidly as SARS-CoV-2, spinning through trillions of generations each minute, adaptation is inevitable (111);

We don't yet know where Omicron sits (133);

Our actual response won't just depend on the mix of mutations that the virus lobs our way (114);

Despite our best efforts to protect ourselves and others, COVID can still break through, seemingly at random (120);

Maybe they even had a wee bit of extra immunity – almost as if the virus had gifted them a crude bonus boost (99);

After Omicron caught the world so off guard, "I would certainly not bet on Delta disappearing," Lisa Gralinski, a coronavirologist at the University of North Carolina at Chapel Hill, told me (81);

A couple of weeks ago, as the possibility of the looming coronavirus pandemic began to settle in for most Americans, many people started preparing to ward off the virus by thinking about personal hygiene (87);

But untangling how and why the coronavirus reestablishes itself in certain people is essential to preventing that from happening (72).

Як і будь-яка людина з хистом до певного роду діяльності, COVID-19 вбачається публіцистами здібним, що є умовою успішного впровадження дій та процесів. У текстах вірус зображується досвідченим шкідником, котрий вдосконалює свої вміння та використовує можливості для втілення в дію свого задуму:

A recent study suggests that viruses with the E484K mutation might be better at evading antibodies from the blood plasma of recovered COVID-19 patients (66);

The main difference, Gangavarapu said, seems to be about how well each variant skirts some of the immune defenses laid down by vaccines and prior encounters with the virus; on this count, Delta's an amateur, and the highly mutated Omicron is an A-list pro (94);

This development may sound kind of familiar: As the coronavirus has evolved, one of its main moves has been to repeatedly dodge the antibodies that vaccines and past infections raise (108).

Схожу семантику мають метафоричні моделі, в яких вірус, адаптуючись до вороже настроєного середовища, змінює сам себе:

Future versions of SARS-CoV-2 could continue to shape-shift out of existing antibodies' reach, as coronaviruses often do (142);

The immunity landscape that SARS-CoV-2 is evolving against is also changing, though (85);

Long COVID's symptoms can also naturally wax and wane, making it difficult to tie relief to a definitive cause (123);

Menachery also worries about SARS-CoV-2's penchant for stewing and shape-shifting in other animal species (114).

Вищезазначені приклади лише вкотре стверджують загальну ідею про наполегливість та цілеспрямованість сфери-мішені, здатної на все заради реалізації своїх задумів.

Слот «Фізіологічні процеси» ілюструє явища життєдіяльності організму, описує реакції, що протікають у ньому, і пояснює принципи роботи механізмів пристосування. Звертаючи увагу на останній аспект у поясненні цієї метафоричної моделі, наведемо приклади, в яких сфера-мішень зображується як такою, що освоюється та закріплюється в тілі людини як у новому місці проживання:

The rationale is that, after the Omicron wave, the pandemic is expected to settle at a level of cases, hospitalizations, and deaths lower than that of the past couple of months (93).

Будова вірусу надала йому можливість мутувати та змінювати свій принцип дій з великою швидкістю. Автори публіцистичних статей метафорично порівнюють цей процес з тим, як організм людини виробляє слину, тобто автоматично та не замислюючись про це:

And no one knows when or where this version of the virus will spit us out of its hypothetical surge (82);

Evolution is a powerful strategy - and with SARS-CoV-2 spewing out variants at such a blistering clip, "I wouldn't necessarily expect resistance to be a checkmate move," Cannon told me (74).

Аналізуючи матеріал, датований 2021 роком, можна помітити приклади, в яких *COVID-19* описують недієздатним. Саме на цей період припадає зменшена кількість виявлених інфікувань та збільшення випадків одужання серед хворих. Публіцисти метафорично осмислюють дане явище через втому та голод вірусу, які зменшили можливості останнього щодо нанесення шкоди людському організму:

Maybe the virus is already starting to exhaust its flexibility (80);

Maybe, experts posited many months back, once 60 to 90 percent of people had been infected or vaccinated or both, the virus would run out of viable hosts, and simply fizzle out (71).

Слот «Фізичних якостей» описує *COVID-19* в аспекті слабості та повільності:

*Last year's respite managed to hit a trifecta: a not-too-speedy virus met fresh vaccines while plenty of people were still on high alert. It was enough to stave off *COVID's* worst, and tamp transmission down (82);*

The average SARS-CoV-2 infection today does not portend what it did a year ago, or even what it did a few months ago, when fewer people were boosted or recently infected and effective antivirals were even harder to get (61).

Цікавим випадком є наступний приклад, в якому автор порівнює нові мутації Омікрону з піщинкою на фоні перших хвиль зараження Ковідом, тим самим поєднавши разом слоти «Фізичних якостей» з «Анатомічними органами»:

Just months ago, when most of the Omicron subvariants bopping around today were but a twinkle in the coronavirus's eye, the people who'd been infected were still the unusual ones (71).

Окремо виділимо слот «Насильницькі дії», в якому яскраво описуються можливості вірусу та його вплив на людство. Найчастіше автори вдаються до характеризування сили Ковіду через дії, які наносять фізичні ушкодження, такі як удар, укол, вдавнення:

The coronavirus pandemic is exacting a heavy toll on Italy, with hospitals overwhelmed and a nationwide lockdown imposed (139);

SARS hit a world that was unaware of how far and fast a new virus could spread, and that was unprepared for such a threat (119);

Omicron is driving delta into the ground (94);

To be clear, Delta is being dwarfed by Omicron right now, in the United States and in many places abroad (94);

This narrative rupture helps explain why Delta's emergence particularly stung – it punctured the happy ending that people have come to expect and that seemed for a moment to be within our grasp (96);

It will also hinge on how seriously we take those changes, and what state the virus finds us in when it slams us – immunologically, psychologically (114).

У процесі метафоричного осмислення особливо тяжких випадків захворювання, публіцисти репрезентують COVID-19 нестримним, здатним зруйнувати все на своєму шляху:

The disease seems to wreak havoc not only on lungs and airways, but also on hearts, blood vessels, kidneys, guts, and nervous systems (140);

Even then, they would have to be weighed against other evidence, including accounts from doctors and nurses in New York or Lombardy, Italy, which clearly show that SARS-CoV-2 can crush health-care systems (140);

Long COVID is so ranging, so diverse, so capable of wreaking havoc on a multitude of tissues that treatment, for many, will undoubtedly require the rehabilitation of many bodily systems at once (123);

Because coronavirus wasn't part of the popular lexicon until SARS-CoV-2 ran amok this year, earlier instances of the term are readily misconstrued (140).

Досить часто автори вдаються до порівняння стійкості та заразливості вірусу через чіпку хватку, тим самим вкотре доводячи до відома аудиторії, з яким небезпечним явищем їм приходить боротися:

Vaccinated kids will pose less risk to vulnerable members of their communities, including immunocompromised or older people and infants under 6 months, and will help loosen the virus's grip on the country (79);

It's tempting, then, to imagine Omicron loosening its vise grip on the United States just as quickly as it latched on (129).

Особливо дієвим з прагматичної точки зору є прийом ілюстрування вірусу домінантом чи експлуататором, що закриває публічні місця, змушує людей сидіти вдома, руйнує їх особисте життя. Автори використовують подібне зображення заради акцентування уваги аудиторії на наслідках дій вірусу та причинах, через які їм приходится обмежуватися задля збереження життя один одного:

A bar that high still lets long COVID slip through; it continues to imperil the vulnerable, immunocompromised, and elderly, who may not get the full benefit of vaccines (81);

Already a time of intense jitters, wedding planning has only become more jittery thanks to a frightening virus that spreads quickly and forces people to stay in their homes (67);

The coronavirus has forced virtually everyone and everything to adapt, and the ways in which our democracies function are no exception (78);

The pandemic's length traps people in a liminal space (140);

And it doesn't erase the difficult decisions we'll need to make if we plan to shape that future, rather than risk letting the virus make our choices for us (80);

After a burst of vaccine-fueled optimism last spring, the Delta variant prompted governments and businesses to slow their reopening plans (101);

Omicron is forcing us to reconsider how we deal with mild cases of COVID, which will never completely go away (95).

Як бачимо, у фреймах «Психічна діяльність» і «Фізіологічна характеристика» COVID-19 представляється як цілком реальна людина, якій притаманні особливості, що відповідають цьому біологічному виду: характер, емоції, реакції.

Окремим фреймом антропоморфного моделювання сфери-мішені «COVID-19» можна виділити «Спорідненість». За допомогою цього фрейму публіцисти метафорично осмислюють зв'язки між мутаціями вірусу, уявно

проводячи часові межі та виділяючи місця поширення певних версій, що хоч і мають спільне коріння і відносяться до однієї «сім'ї», проте відрізняються один від одного. Виділимо деякі з них:

Both SARS and its far deadlier coronavirus cousin, Middle East respiratory syndrome (MERS), were understood to be threats (73);

As an epidemic progresses, the virus family tree grows new branches and twigs – new lineages that are characterized by differing sets of mutations (136);

Almost all of these accidental mutations are inconsequential: The virus still looks and functions just as its parent before it did (111);

Messages like “Don't let COVID come to your family reunion” and “Are your kids max-boosted?” partnered with images of grandmothers and children strongly resonate (130);

From BA.1 (a.k.a. Omicron classic) to BA.2, and now the rising BA.2.12.1, BA.4, and BA.5, the last few viral successions have all occurred within the Omicron clan (127).

Найменш поширеними фреймами у антропоморфному типі моделюванні є «Морбальність» та «Сексуальність». Аналіз наведених нижче метафоричних моделей дає нам змогу зробити висновок, що зазначені метафоричні конструкції допомагають нав'язати певний настрій у читача для введення останнього у вигідну для автора атмосферу осмислення подальшого тексту статті. Наприклад:

COVID remains a fresh trauma, but we already have experience in raising and lowering our guard as circumstances dictate (101);

America Is Running Out of 'COVID Virgins' (69).

Отже, під час розгляду антропоморфної метафоричної моделі сфери-мішені «COVID-19» було виокремлено декілька фреймів:

1. «Психічна діяльність»;
2. «Фізіологічна характеристика»;
3. «Спорідненість»;
4. «Морбальність»;

5. «Сексуальність».

Кількісні та відсоткові показники частотності вживання фреймів при антропоморфному моделюванні сфери-мішені «COVID-19» представлено у наступній таблиці:

Таблиця 2.2.

Вживання фреймів антропоморфного метафоричного моделювання сфери-мішені «COVID-19»

Фрейм антропоморфного моделювання сфери-мішені «COVID-19»		Кількість	Відсоткове співвідношення
Психічна діяльність		66	26,51%
Фізіологічна характеристика	Фізичне пересування	33	13,25%
	Фізична діяльність	34	13,65%
	Фізіологічні процеси	32	12,85%
	Фізичні якості	10	4,02%
	Анатомічні органи	3	1,20%
	Насильницькі дії	49	19,68%
Спорідненість		17	6,83%
Морбальність		4	1,61%
Сексуальність		1	0,40%

Значна кількість досліджуваних фреймів в антропоморфному метафоричному моделюванні пояснюється своєю універсальністю, оскільки подібні метафори дають змогу читачу ідентифікувати досліджуваний об'єкт з індивідумом на підсвідомому та свідомому рівнях, що допомагає йому легше засвоїти інформацію.

Прагматичний потенціал антропоморфного метафоричного моделювання створюється за допомогою емоційної експресивності метафори, що надає сентенціям набуття нового значення з метою впливу на свідомість читача та опрацювання ним символів та образів, а також формування власної оцінки.

2.1.2. Соціоморфне моделювання сфери-мішені «Covid-19».

Поширеним прийомом в англійській публіцистиці є використання соціоморфного метафоричного моделювання. Завдяки йому автори зближують

наукові поняття з життєвими реаліями людей, їх культурою та історією, що допомагає провести паралелі між фактами та розширити понятійну сферу статті.

Соціоморфне метафоричне моделювання складається із наступних фреймів: «Економіка», «Спорт», «Війна» та «Культура».

У фреймі «Економіка» *COVID-19* репрезентований наділеним владою та можливостями у фінансовій сфері, впливовим у грошових справах:

The virus reveals – and may widen – the country’s economic divides (92);

The coronavirus exposes the fragility of an economy built on outsourcing and just-in-time inventory (118);

It’s unclear why this particular variant has managed a monopoly (135);

The coronavirus smashes up the bargain that so many dual-earner couples have made in the developed world (110).

Така зосередженість на фінансах підтримується силою вірусу, що надає можливість *COVID-19* контролювати бізнес та мати величезний вплив на процеси в економічних секторах країни.

Метафоричні моделі фрейму «Спорт» зображають пандемію одним із видів змагань, зі своїми правилами та особливими учасниками:

For more than a year, most of the world has been outmatched by Covid (62);

But infection is a two-player game, and a change in either contender can affect the dynamics of a second confrontation (72);

On our messy pandemic playing field — where immunity against infection can accumulate, then wane, and transmission can be tamped down, but not totally blocked - no clear line will demarcate a post-crisis phase (71).

Аналіз ілюстративного матеріалу дає змогу виділити метафоричні моделі, в яких мутації *SARS-CoV-2* осмислюються опонентами в турнірі, кожна з яких намагається узяти верх над іншою:

The global portrait’s a bit patchier, but by and large, “Delta won’t be able to compete,” Karthik Gangavarapu, a computational biologist at UCLA, told me. “My suspicion is that Omicron will take over” (94);

Sure, we've once again blown past the mark of 60,000 new documented cases a day (and that's just the ones we know about), but that's less than 10 percent of what the CDC was recording in mid-January, when the original version of Omicron, now called BA.1, was at the top of its game (61);

That this competition is blatantly favoring Omicron so far does not necessarily tell us where Delta will end up (94).

Метафоричні моделі фрейму «Війна» здійснюють вагомий тиск на свідомість читача та викликають почуття занепокоєності та тривожності з метою осмислення небезпеки. Розмаїття метафор цього фрейму дає змогу виокремити наступні слоти: «Війна та її різновиди», «Військові дії й озброєння», «Наміри та наслідки».

Слот «Війна та її різновиди» зображує боротьбу вірусу з людством за допомогою образу битв у тилу ворога:

Could the fight against the coronavirus forge America, once more, into a unified nation, or will the terrifying global trauma become just another front in the partisan war (92)?

Метафори слоту «Військові дії й озброєння» репрезентують процес лікування хвороби через картини протиборств та конфліктів двох сторін, одна з яких зосереджує в собі виключно негативні риси:

People across the United States face a common enemy, which doesn't distinguish between red America and blue America (92).

Досить поширеним прийомом у англомовній публіцистиці є метафоричне осмислення дій вірусу через явища та процеси, що відбуваються під час воєнного конфлікту. Наприклад:

That makes proactiveness during case lulls key: The virus doesn't have to be actively battering a country's shields for them to get a shoring up (82);

It's not clear if the virus is directly attacking these organs, if the damage stems from a bodywide overreaction of the immune system, if other organs are suffering from the side effects of treatments, or if they are failing due to prolonged stays on ventilators (140);

*“There’s a possibility that the assault of the virus on our nation next winter will actually be even more difficult than the one we just went through,” Redfield told *The Washington Post* on Tuesday (125);*

Omicron may also be reinforcing its own success (94).

Розгляд метафоричних моделей цього слоту в англomовній публіцистиці надає можливість виокремити тенденцію до осмислення явищ у процесі лікування хвороби викликаної COVID-19 через зображення військових стратегій:

“The countries that responded early and before the virus got entrenched – in particular, before it got to the vulnerable populations - seem to all have done better,” Jennifer Nuzzo, a senior scholar at the Johns Hopkins Center for Health Security, told me (128);

Eventually, repeated attempts to disarm our alarm systems may “come at a cost” to the virus’s infective potential, or the speed at which it spreads, Morrison told me (108);

If BA.1’s horrific blitzkrieg was a wave, what do we call this? A wavelet? A swell? A bump, a ripple, a Hobbit-size hillock (61)?

Для ілюстрування ситуації в шпиталях та відображення настрою серед медичного персоналу, автори статей репрезентують заклади охорони здоров’я за допомогою образу фронту, на якому відбуваються важкі сутички з ворогом:

During the pandemic, many compared working on the Covid-19 frontlines to serving on a battlefield (138);

“Masks work on the other end of the spectrum.” Their return to the pandemic front lines makes logical sense (91);

Швидкість, з якою поширюється вірус, та проблеми, з якими справляється медична сфера, в уяві авторів осмислюється за допомогою паралелі перегонів озброєння:

In December, Bloom’s team posted a preprint study detailing the intricate arms race between human and microbe: Antibodies that could successfully squelch one

version of a common-cold coronavirus stick around in people for years, but struggle to extinguish its genetically rejiggered descendants (72);

A continued arms race with the virus is inevitable; hitting the immunological tipping point probably is too (107).

В уяві авторів публіцистичних статей варіанти SARS-CoV-2 осмислюються як військові полки чи загони, яких відправляють у бій з ворогом:

The virus may have run out of bodies to attack (117);

We're laser-focused on getting eyes on a variant that would be well-equipped to wallop us, then alerting the globe (65).

Слід виокремити метафоричні моделі, де явище COVID-19 осмислюється як бомба уповільненої дії, що надає натяк читачу на поступовий принцип дій хвороби, особливо тяжкі наслідки якої з'являються лише через деякий час після закріплення у тілі людини:

The now-prophetic words could be found at the end of a research paper published in the journal Clinical Microbiology Reviews in October of 2007: "The presence of a large reservoir of SARS-CoV-like viruses in horseshoe bats, together with the culture of eating exotic mammals in southern China, is a time bomb" (73);

The Coronavirus is a data time bomb (109).

Метафоричні моделі слоту «Наміри та наслідки» демонструють настрої протиборчих сторін під час запровадження карантину та його закінчення; можливі результати сутичок ворожих сил:

COVID's march toward maybe-endemicity is an opportunity to "reflect on how many different diseases are out there that are preventable," Grad said (80);

SARS-CoV-2 is the first virus modern science has ever seen emerge and march toward global endemicity (133);

Doing the same for COVID, as Rajan says is now happening, means prematurely capitulating to the pathogens that come next (84).

Метафори фрейму «Війна» мають сильний вектор тривожності та занепокоєності, виступають у ролі потужних збуджувальних образів та залишають значний емоційний відбиток на свідомості індивідуумів.

Окремим фреймом соціоморфного моделювання *COVID-19* можна виділити «Культурний фон». За допомогою цього фрейму автори публіцистичних статей проєціюють культурного життя та традицій на сферу-мішень «COVID-19», в метафоричному осмисленні якої проявляються образи та символи театру, балету, фільмів, музики:

Half a year ago, we were all still living in Delta's world; now a whole gaggle of Omicrons are running the show (127);

In theory, the nation could be poised to stem BA.2's inbound tide, and make this variant's cameo our least devastating to date (70);

In December 2016, a month before Donald Trump was inaugurated, I asked how a pandemic would play out during his term (68);

If SARS-CoV-2 is re-choreographing its moves, we must too - or risk losing our footing (64);

If the pandemic were a movie, it wouldn't make any sense (96);

Coronavirus infections seem capable of running the gamut (72).

Отже, розгляд соціоморфної метафоричної моделі сфери-мішені «COVID-19» дає змогу виокремити наступні фрейми:

1. «Економіка»;
2. «Спорт»;
3. «Війна»;
4. «Культура».

Кількісні та відсоткові показники частотності вживання фреймів при соціоморфному моделюванні сфери-мішені «COVID-19» можна представити за допомогою наступної таблиці:

Таблиця 2.3.

**Вживання фреймів соціоморфного метафоричного моделювання
сфери-мішені «COVID-19»**

Тип метафор соціоморфного моделювання сфери-мішені «COVID-19»	Кількість	Відсоткове співвідношення
---	-----------	---------------------------

Продовж. табл. 2.3.

Економіка		4	7%
Спорт		12	20%
Війна	Війна та її різновиди	6	10%
	Військові дії й озброєння	24	40%
	Наміри та наслідки	8	13%
Культура		6	10%

Соціоморфна метафорична модель базується на поєднанні образів та символів, що зображують явище в уявленні індивідуума як члена певної соціальної групи. За допомогою метафоризації даного простору, концепту «COVID-19» надається можливість впливати на суспільну свідомість мовної картини світу завдяки розгляду об'єкта через ідейно-моральні та культурні аспекти в громадському житті людини. Це допомагає авторам наблизити своїх читачів до розуміння складних наукових контекстів.

2.1.3. Натуралістичне моделювання сфери-мішені «Covid-19». При написанні статей, публіцисти зчаста усвідомлюють сферу-мішень у рамках природних явищ, як в зооморфних, так і фітоморфних метафоричних моделях. Це дуже чітко проявляється в таких фреймах, як: «Світ тварин», «Світ рослин», «Світ неживої природи».

Метафоричні моделі фрейму «Світ тварин» приписують сфері-мішені рис та характеристик диких істот, що вижидають та полюють на свою жертву:

COVID-19 isn't the first and is hardly the worst virus to prey upon humans (126).

Швидкість, з якою вірус вражає неінфіковані клітини організму, в очах авторів статей метафорично осмислюється зі спритним кроликом, що втікає від хижого імунітету людини:

Rather, think of the coronavirus as an indefatigable rabbit being chased by our immune system, an equally indefatigable dog (85);

Occasionally, the rabbit might make a dramatic Omicron-like leap and shoot out ahead for a while until our immunity catches up (85).

Початок третього кварталу 2021 року вважався позитивною статистикою щодо активності вірусу в країнах Європи та США. Публіцистика осмислює явище ослаблення вірусу через образи малих істот, сміливо порівнює COVID-19 з домашніми тваринами та гризунами, які не завдають великої небезпеки людям:

Omicron, meanwhile, is a sphynx: decidedly still a cat, but wrinkly, whiskerless, and bald as a baby's bottom. It looks like nothing the human immune system has been asked to deal with before (100);

Omicron? That's just some giant, naked rodent (100).

У фреймі «Світ рослин», вірус представлено в'юнкою травою, що чітко закріплюється в ґрунт, швидко проростає та обплітає середовище, в якому знаходиться:

But if the coronavirus pandemic is fertile ground for conspiracism, it's also an opportunity - a rare chance for social scientists to examine just how many Americans will adopt conspiracy theories given the right set of circumstances (106);

And as new variants of the coronavirus continue to spring up around the globe, antibody studies will help scientists suss out how well antibodies generated in response to one version of the virus will work against another (89);

Like Trump and Bolsonaro before him, López Obrador avoided talking about the pandemic while the virus took root (122);

With so few protections against long COVID available or in use, its burden only stands to grow (123);

Researchers still aren't sure where, or in whom, most variants arise, but they're clearly more likely to sprout when the coronavirus is allowed to stick around and make more and more of itself, whether in an individual person or in a whole population (107);

Less-severe SARS-CoV-2 infections can still seed long COVID (114);

COVID, after all, will be a recurring danger for most of us, especially as the virus continues to spread with abandon, and new subvariants keep branching off (79).

Автори використовують метафоричні моделі фрейму «Світ неживої природи» для репрезентації протистояння людини і вірусу – як з силами природи, виражають процеси, пов’язані з лікуванням хвороби через катастрофічні та неприборкані природні явища, такі як: пожежа, шторм, буревій, виверження вулкану тощо.

Швидке поширення вірусу по територіям країн метафорично осмислюється з руйнівним полум’ям, що охоплює і знищує все, до чого торкається:

Even more concerning are the actions of police officers that are increasing the risk of transmission and have largely gone unchecked, including kettling (corralling protesters in close quarters by surrounding them on all sides), use of tear gas, close contact while beating protesters with batons, tearing off people’s masks to pepper-spray them, crowding protesters onto buses, and detaining people in jails, where the coronavirus spreads like wildfire (97).

Рух COVID-19 репрезентовано циклоном чи торнадо, що змітає все на своєму шляху:

As for her city’s overall situation, its relative calm in the national storm, Breed is ambivalent, even nervous (105);

The COVID-19 pandemic is not a hurricane or some other disaster that will come and go, signaling an obvious moment when recovery can begin (136);

In September 2020, just before COVID-19 began its wintry surge through the United States, I wrote that the country was trapped in a pandemic spiral, seemingly destined to repeat the same mistakes (86).

Ситуація, в якій опинилося людство, зображаться в публіцистиці як потоп чи шторм, схвильована водна стихія, чії хвилі змітають всі країни:

I feel as though we’re swimming in COVID here right now,” says Anne Sosin, a health-policy researcher at Dartmouth College (61);

In practice, we haven’t yet figured out how to prepare for future COVID-19 waves that come and go – and that might keep doing so for some time (101);

That essentially ensures that almost no interferons are released, even when gobs of virus are roiling about, a dismantling of defenses that likely contributes to MERS' substantial fatality rate (108);

Indeed, if – as these numbers suggest – one in six Americans already has long COVID, then a tidal wave of suffering should be crashing down at this very moment, all around us (90).

Для ілюстрування раптового збільшення числа інфікованих публіцистика звертається до прийому порівняння вірусу з виверженням вулкану, що призводять до загибелі людей та руйнування цілих економічних та соціальних сфер:

Before Covid pandemic erupted, group submitted proposals to mix genetic data of related strains and grow completely new sequences (98);

But COVID feels like a volcano whose recent eruption is too fresh to render quotidian (88);

Even with the holes in our data stream, the situation doesn't look great. Recorded cases are already toe-to-toe with where they were around the middle of last July, when Delta was bursting out of the South and into the North, East, and West; hospitalizations, recently at their lowest since the pandemic's start, have clambered back up to where they were at the beginning of last summer, when only about half of Americans had gotten their first vaccine doses (61).

На противагу двом іншим фреймам цього метафоричного моделювання, «Світ неживої природи» робить акцент на подібності явища до стихійних сил, що надає сфері-мішені рису неприборканості.

Як бачимо, прагматичний потенціал метафор натуралістичного моделювання базується на асоціативних зв'язках людини з дикими рослинами, тваринами та стихійними лихами, що підкреслюють міць, силу та невідворотність сфери-мішені.

2.1.4. Артефактне моделювання сфери-мішені «Covid-19». До артефактного моделювання відносяться явища, які є результатом людської

діяльності. До нього входять наступні фрейми: «Механізм та автоматизовані процеси», «Неживі об'єкти», «Книга», «Гастрономія».

Метафоричні моделі фрейму «Механізм та автоматизовані процеси» надають явищам рис технічних засобів – налагодженості, швидкості, маневреності. Зокрема, у наведеному далі прикладі, автор статті метафорично осмислює процес розповсюдження вірусу з копіювальною машиною, що без зупинки друкує патогени *Covid-19*:

SARS-CoV-2's self-xeroxing process isn't particularly error-prone compared with many of the respiratory viruses we regularly tussle with (107).

Для кращого осмислення явища вірусу, публіцистика порівнює концепт «COVID-19» з технічним пристроєм зі складною структурою, кожна деталь з якого виконує свої важливі функції:

But perhaps the drug could help another group of long-haulers, who are thought to harbor hard-to-reach reservoirs of virus that regularly rile the body up (123);

After BA.1's squeeze, our COVID barometer is broken: Anything that's better than this winter just feels straight-up good (61);

The U.S. also had a chronically underfunded public-health system that struggled to slow the virus's spread; packed and poorly managed "epidemic engines" such as prisons that allowed it to run rampant; an inefficient health-care system that tens of millions of Americans could not easily access and that was inundated by waves of sick patients; and a shredded social safety net that left millions of essential workers with little choice but to risk infection for income (84).

Різке підвищення числа захворювань в очах авторів репрезентується запуском ракети, що швидко долає кілометри відстані та піднімається угору:

And when infections take off, it's not always easy to tell who holds the steering wheel – pathogen or host (70).

Рутину повсякденності карантинного життя в публіцистиці осмислюється завдяки порівнянню з біговою доріжкою, що не має початку та кінця і змушує адаптувати свого користувача до швидкості, на яку вона запрограмована:

But without doing something about infection, we can't slow the COVID treadmill we've found ourselves on (102).

Фрейм «Неживі об'єкти» ілюструє COVID-19 як один з предметів, яким людина користується у своєму повсякденному житті. Таке метафоричне осмислення надає можливості провести аналогії, які б були зрозумілі кожному з читачів і легко розшифровувалися:

In countries that have already struggled to contend with other infections, the 2019-nCoV epidemic could lie over the public-health landscape like a heavy blanket, overburdening the already sparse health-care systems with yet more illnesses and deaths (103);

If a pandemic is a lens onto how we understand our moral responsibility to the community, this moment of risk discourse is revealing that we don't care about one another very much (141).

Метафоричні моделі фрейму «Книга» репрезентують вірус з точки зору одного з головних продуктів культурного та креативного життя людини. Образ книги постає джерелом метафоризації в аспекті серйозних змін у політиці охорони здоров'я, де поява вірусу порівнюється з новим розділом книги, а бажання інфекції до змін у сфері дій – до перепису сценарію чи сюжету історії. Наприклад:

"COVID-19 will come to be seen as a chapter break (121)";

But if SARS-CoV-2 is rewriting the early-infection playbook, "that makes it really scary," says Susan Butler-Wu, a clinical microbiologist at USC's Keck School of Medicine (64).

Метафори фрейму «Гастрономія» репрезентують процес «приготування вірусу та подачі до столу його наслідків». Так, осмислюючи боротьбу вірусу з імунітетом людини, автори схиляються до використання прийому порівняння творення нових мутацій SARS-CoV-2 із стравою, що вариться чи тушкується:

SARS-CoV-2's relentless mutational churn could still slingshot something far more problematic our way; already, a slew of recombinant variants and other Omicron subvariants are brewing (82);

The pandemic simmered; Americans looked away, and let the crisis boil over again (82);

As unlikely as it's looking, a persistent, low-level Delta simmer – perhaps even a resurgence – is not off the table yet (94).

Цікавим випадком метафоричного осмислення процесу інфікування людини вірусом є репрезентація явища через поняття «Випікання», в якому люди перетворюються на хлібобулочні вироби, що потребують спеціальної температури та форми приготування задля інкубації небезпечних патогенів COVID-19:

COVID Isolation Is a Lot Like ... Muffin Baking (75).

З метою сприймання складних значень публіцистичні автори метафорично осмислюють наукові терміни на позначення різновидів COVID-19 через образи продуктів харчування, між характеристиками яких проводять легкі до засвоєння паралелі:

SARS-CoV-2 is covered in lollipop-shaped “spike” proteins, whose tips can bind to a receptor found in some human cells called ACE2 (104);

Variants in this way are like pickles: They have a way of sticking around past their anticipated expiration date (94);

But I'm talking metaphorically. Right now, the infection you're nursing, and the contagious risk it carries, is – hear me out – raw batter in an oven (75).

COVID-19 стає в уяві авторів офіціантом, що приносить своїм клієнтам вишукані страви у вигляді нових варіантів SARS-CoV-2:

But lulls are not automatic. They cannot be vacations. They're intermissions that we can use to prepare for what the virus serves up next (82).

Отже, можна дійти до висновку, що автори використовують артефактне метафоричне моделювання для зображення негативних аспектів вірусу як автоматизованим об'єктом без власної волі. Така конотація надає виразам песимістичного бачення неминучості проблем та негативних наслідків, з якими доводиться уживатися людині.

Висновки до розділу 2

Дослідження англomовного публіцистичного матеріалу 2019 – 2021 років дає змогу стверджувати, що її провідною сферою-мішенню метафоричного моделювання виступає явище *COVID-19*. У словниковій літературі зазначене поняття представлено через такі понятійні складові елементи: «вірус», «пандемія», *SARS-CoV-2*, «КОВІД», «коронавірус», «варіанти», *Alpha*, *Beta*, *Gamma*, *Delta* та *Omicron*.

Аналіз метафоричних моделей сфери-мішені «COVID-19» у публіцистиці дає можливість виділити види метафоричних моделей, які згруповані відносно наступних сфер-джерел:

- «Людина», що реалізується через антропоморфний тип метафоричного моделювання;
- «Соціум», яка містить такі види метафор, як економічна, спортивна, військова та культурна;
- «Природа», виявом якої є натуралістична метафора;
- «Артефакти», чії втілення уособлюються в метафоричних образах механізмів, неживих об'єктів та явищ гастрономічної сфери.

Найчисленнішою групою метафоричних моделей є сфера-джерело «Людина», що складає 67,48% від загальної кількості виділених метафор. Причина такої поширеності полягає у високому рівні потенціалу цієї моделі оскільки, втілюючи людські риси у певному об'єкті, індивідуум може краще засвоїти та проаналізувати інформацію, яку він намагається для себе виділити. За допомогою цих метафоричних структур відбиваються процеси та події в термінах процесів життєдіяльності людини, що полегшує сприйняття матеріалу та надає можливість публіцисту вживати мову, яка була б зрозуміла кожному з його читачів. Дослідження антропоморфного моделювання дає змогу виокремити наступні фрейми: «Психічна діяльність», «Фізіологічна характеристика» (зі слотами: «Фізичне пересування», «Фізична діяльність», «Фізіологічні процеси», «Фізичні якості», «Анатомічні органи» та «Насильницькі дії»), «Спорідненість», «Морбальність» та «Сексуальність».

Завдяки ототожненню *SARS-CoV-2* зі зазначеними антропоморфними сферами відбувається ідентифікація вірусу за схемою *COVID-19* – це ЛЮДИНА. Таке метафоричне моделювання створюється за допомогою емоційної експресивності метафори, яка надає сентенціям набуття нового значення з метою впливу на свідомість читача та опрацювання ним символів та образів, формування власної оцінки та ідентифікації досліджуваного об'єкту з індивідумом на підсвідомому та свідомому рівнях з метою легшого засвоєння інформації.

Наступною за чисельністю використання є сфера-джерело «Соціум» (16,26%). До неї входять метафоричні моделі які характеризують сферу-мішень «COVID-19» за допомогою економічних, спортивних, військових та культурних явищ у житті людини. Втілення рис даної сфери-джерела відбувається за допомогою схем: *COVID-19* – це ЕКОНОМІЧНІ ПРОЦЕСИ, *COVID-19* – це СПОРТ, *COVID-19* – це ВІЙНА, *COVID-19* – це КУЛЬТУРА. За допомогою метафоризації даного простору, концепту «COVID-19» надається можливість впливати на суспільну свідомість мовної картини світу завдяки розгляданню об'єкта через ідейно-моральні та культурні аспекти в громадському житті людини, що допомагає авторам наблизити своїх читачів до розуміння складних наукових контекстів.

Третьою за чисельністю групою є «Природа» (9,76%), що втілює сферу-мішень у рамках природних явищ, в зооморфних і фітоморфних метафоричних моделях. Прагматичний потенціал метафор натуралістичного моделювання базується на асоціативних зв'язках людини з дикими рослинами, тваринами та стихійними лихами, що підкреслюють міць, силу та невідворотність сфери-мішені.

Артефактне метафоричне моделювання постає найменш чисельним в англomовній публіцистиці (6,5%). Метафори цієї групи надають сфері-мішені рис явищ, які є результатом людської діяльності. Таке метафоричне моделювання використовується для зображення вірусу автоматизованим об'єктом без власної волі. Така конотація надає виразам песимістичного

бачення неминучості проблем та негативних наслідків, з якими доводиться уживатися людині.

Отже, можемо прийти до висновку, що використання наведених вище видів метафоричного моделювання сфери-мішені «COVID-19» допомагає підкреслити складність та багатогранність досліджуваного явища, його динамічний характер, особливості перетікання в організмі індивідуума та руйнівні наслідки, котрі він залишає після себе.

ВИСНОВКИ

Кваліфікаційна робота являє собою самостійне наукове дослідження на тему «COVID-19 як сфера-мішень метафоричного моделювання в англomовному публіцистичному дискурсі». В результаті аналітичної процедури особливостей процесу метафоризації в зазначеній публіцистиці було з'ясовано:

1. Явище метафори є предметом значного інтересу низки наукових дисциплін: від літературної критики та аналітичної філософії до когнітивної психології та лінгвістики. Це зумовлено усвідомленням універсальності метафори та широти її застосування у різних сферах людської діяльності, а також можливості тлумачення реальності за допомогою метафоричного моделювання. Серед ряду специфічних наукових підходів до вивчення метафори зазвичай виокремлюють субститутивну, порівняльну, інтеракціоністську та когнітивну теорії. Остання є особливо перспективною в сучасному мовознавстві, адже вона вбачає провідну функцію метафоричного моделювання у процесі взаємодії, який пов'язує мову і знання суб'єкта. Метафора виступає наслідком когнітивного процесу та в результаті кореляції пари непов'язаних референтів зазвичай призводить до семантико-концептуальної аномалії. Вивчення метафори не стільки як словесної, а радше як ментальної конструкції також призводить до всебічного розгляду концептуальної метафори з потенціалом механізму інтерпретації світу та знання про світ;

2. Сучасні лінгвістичні дослідження характеризуються комплексним аналізом метафоричних одиниць, що передбачає вивчення їх когнітивних, комунікативних і функціональних особливостей. Ґрунтуючись на розмаїтті критеріїв (семантико-стилістичного, структурного, функціонального та ін.), вчені О. Балабан, М. Джонсон, З. Кьовечеш, Дж. Лакофф, Й. Мача, М. Прокопська, Х. Скірл, Т. Стретович, Г. Строганова, М. Шварц-Фрізель, Т. Єщенко пропонують різні класифікації метафор. Проте у нашій роботі

послугуємося класифікацією за семантичним критерієм, в контексті якої виокремлюють антропоморфну, соціоморфну, природоморфну та артефактну метафори.

3. Публіцистика є дискурсивним простором, який висвітлює актуальні проблеми сьогодення. Головною метою публіцистики є не просто інформування про події, а глибокий вплив на аудиторію задля виникнення у неї необхідних для автора думок, що досягається шляхом використання метафоричних моделей. У більшості випадків метафора зорієнтована на читачів, які не мають належного досвіду, щоб зрозуміти спеціальну лексику та термінологію і метафоричний зміст, як правило, повинен бути легкодоступним і зрозумілим;

4. Прагматична здатність метафори ефективно використовується в англomовній публіцистиці, зокрема в тій, що стосується явища *COVID-19*, оскільки метафоричне осмислення епідеміологічних дискурсів надає можливість до заглиблення в розуміння взаємозв'язків між біологічною, індивідуальною, соціальною сферами життя та політикою охорони здоров'я.

Сфера-мішень «COVID-19» при метафоричному моделюванні а англomовній публіцистиці складається з наступних понятійних елементів: «вірус», «пандемія», *SARS-CoV-2*, «КОВІД», «коронавірус», *Alpha*, *Beta*, *Gamma*, *Delta* та *Omicron*.

Серед метафоричних моделей було виокремлено антропоморфну, соціоморфну, натуралістичну та артефактну метафори, які належать до чотирьох понятійних сфер-джерел: «Людина», «Соціум», «Природа», «Артефакти».

Найбільш чисельним метафоричним моделюванням сфери-мішені «COVID-19» є антропоморфне моделювання, мета застосування якого полягає у інтерпретуванні характеристик та дій вірусу в термінах, пов'язаних з життєдіяльністю людини, її психічною та фізіологічною характеристиками, що, завдяки своїй емоційній експресивності, допомагає індивідууму засвоїти дискурси, якими оперують експерти епідеміологічної сфери.

Соціоморфне моделювання екстраполуює риси соціальних видів діяльності за допомогою економічних, спортивних, військових та культурних метафор. Завдяки розгляданню об'єкта через ідейно-моральні та культурні аспекти в громадському житті людини, сфері-мішені надається сила впливати на читача за допомогою звичних понять життєвих реалій, що допомагає розширити понятійну сферу тексту та стати більш конкретним в очах аудиторії.

Образи стихій та світу дикої природи при інтерпретації натуралістичних метафоричних моделей представляють сферу-мішень «COVID-19» у вигляді неприборканої істоти чи руйнівної сили, що підкреслює міць вірусу.

При метафоричному моделюванні *COVID-19* через сферу-джерело «Артефакти», сфера-мішень інтерпретується за допомогою метафор механізму, неживих об'єктів, книги та гастрономії, що надає вірусу рис складного по внутрішній структурі явища з якостями налагодженості та маневреності. Таке метафоричне осмислення *SARS-CoV-2* надає виразам песимістичного бачення неминучості проблем, зображує автоматизований процес результатом якого постає негативні наслідки на всі сфери діяльності людини.

Отже, дослідження метафор у англійському публіцистичному дискурсі в межах когнітивного підходу дає змогу зробити наступні висновки:

– метафоричне моделювання сфери-мішені «COVID-19» розширює поняттєву картину тексту та дозволяє інтерпретувати наукові, епідеміологічні ідеї за допомогою образів та символів, з якими зустрічається людина у своєму повсякденному житті;

– за допомогою комплексного використання метафоричних моделей різних сфер-джерел підкреслюється складність та багатогранність досліджуваного явища, його динамічний характер, особливості перетікання у організмі індивідуума та руйнівні наслідки, котрі він залишає після себе;

– метафори вживаються з метою формування в уяві аудиторії зображення ситуації, в якій опинилося людство, і як воно намагається з нею впоратися, досягнення в боротьбі з вірусом.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Андрейченко О. І. Вибори вчора, сьогодні, завжди... (метафора на позначення поняття «вибори» у мові сучасних ЗМІ). *Мова і час. Культура слова*. 2010. № 72. С. 107-112.
2. Балабан О. О. Метафора як семантична універсалія. *Вісник Маріупольського державного гуманітарного університету. Сер. : Філологія*. 2008. Вип. 1. С. 81-87.
3. Гуцол С. Ю. Метафора як спосіб символічного вираження внутрішнього досвіду особистості. *Вісник НТУУ «КПІ»*. 2007. №. 3 (21), С. 109-116.
4. Дацишин Х. П. Метафора в українському політичному дискурсі (за матеріалами сучасної періодики) : дис. ... канд. філ. наук : 10.01.18. Львів, 2005. 208 с.
5. Деренчук Н. В. Мовний портрет сучасного українського політика : дис. ... канд. філ. наук : 10.02.01. Луцьк, 2018. 228 с.
6. Єщенко Т. А. Семантико-стилістичні типи метафор: теоретичний аспект. *Донецький вісник Наукового товариства ім. Шевченка*. Донецьк, 2010. Т. 28. С. 224-239.
7. Желіховська Н. С. Теоретичне обґрунтування публіцистики як виду літературної діяльності у працях В. Здоровеги. *Українське журналістикознавство*. Київ. 2006. Вип. 7. С. 6-14.
8. Здоровега В. Й. Теорія і методика журналістської творчості: підручник. Львів : ПАІС, 2004. 268 с.
9. Лось Й. Д. Публіцистика й тенденції розвитку світу : навчальний посібник для вищих навчальних закладів III–IV рівнів акредитації: У 2 ч. Ч. 1. Львів : ПАІС, 2008. 376 с.
10. Михайлин І. Л. Основи журналістики : підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2011. 496 с.

11. Приходько А. Н. Концепты и концептосистемы. Днепропетровск : Белая Е. А., 2013. 307 с.
12. Прокопська М. Б. Функціональні та лексико-семантичні особливості метафоричних позначень рис характеру людини в німецькій мові. *Вісник студентського наукового товариства ДонНУ імені Василя Стуса*. Вінниця. 2020. Т. 2. № 12. С. 253-257.
13. Селіванова О. О. Когнітивні механізми метафоризації. *Слов'янський збірник*. 2012. Вип. 17. С. 203-211.
14. Словник української мови: у 11 т. / АН УРСР, Ін-т мовознавства імені О. О. Потебні / за ред. І. К. Білодіда. Київ : Наукова думка, 1973. Т. 4. 840 с.
15. Словник української мови: у 11 т. / АН УРСР, Ін-т мовознавства імені О. О. Потебні / за ред. І. К. Білодіда. Київ : Наукова думка, 1977. Т. 8. 927 с.
16. Стретович Т. П. Класифікаційне розмаїття видів метафор URL : <https://journals.indexcopernicus.com/api/file/viewByFileId/404010.pdf> (дата звернення 10.04.19).
17. Строганова Г. О. Структурна класифікація метафор німецького економічного медіа-дискурсу. *Наукові праці. Філологія. Мовознавство*. Миколаїв. 2013. Вип. 211. С. 95-98.
18. Титаренко М. О. Феномен публіцистики: проблема дефініцій. *Вісник Львівського університету. «Серія Журналістика»*. 2007. Вип. 30. С. 41-50.
19. Чемеркін С. Г. Публіцистичний стиль української мови в Інтернеті: диференційні ознаки. *Українознавство*. Київ. 2008. №4. С. 220-224.
20. Чернявська Л. В. Теорія та історія публіцистики : навчальний посібник для студентів магістратури факультету журналістики. Запоріжжя : ЗНУ, 2010. 90 с.

21. Шиманович Г. М. Метафора як когнітивний механізм номінації та її роль у мовній картині світу. *Культура народів Причорномор'я*. Сімферополь. 2007. № 107. С. 35-38.
22. Beardsley M. C. The Metaphorical Twist. *A Quarterly Journal*. Philadelphia : Philosophy and Phenomenological Research. 1962. Vol. 22. P. 293-307.
23. Black M. Metaphor. *Proceedings of the Aristotelian Society*. 1954. Vol. 55. P. 273-94.
24. Black M. Models and Metaphors: Studies in Language and Philosophy. Madrid : Cornell University Press, 1962. 289 p.
25. Butcher S. H., Aristotle. Aristotle's theory of poetry and fine art: with a critical text and a translation of the Poetics. London: Macmillan, 1895. 418 p.
26. Cambridge Dictionary. Covid-19. URL : <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/covid-19> (accessed 18.06.2022).
27. Cameron L. Metaphor and talk. *The Cambridge handbook of metaphor and thought*. 2008. P. 197-211.
28. Cazeaux C. Metaphor and Continental Philosophy: From Kant to Derrida. New York : Routledge. 2007. 382 p.
29. Davidson D. What Metaphors Mean. *Special Issue on Metaphor*. 1978. Vol. 5, No. 1. P. 31-47.
30. Deignan A. Metaphor and Corpus Linguistics. Amsterdam : John Benjamins Publishing Company, 2005. 235 p.
31. Duden online. Publizistik. URL : <https://www.duden.de/rechtschreibung/Publizistik> (abgerufen am 21.12.2021).
32. Gentner D., Bowdle B., Wolff P. & Boronat C. Metaphor is like analogy / ed. by D. Gentner, K. J Holyoak. & B. N Kokinov. *The analogical mind: Perspectives from cognitive science*. Cambridge MA : MIT Press, 2001. P. 199-253.
33. Habib M. A. R. A History of Literary Criticism and Theory, from Plato to the Present. New York : Wiley-Blackwell, 2007. 849 p.

34. Harper D. Etymology of publicist. Online Etymology Dictionary. URL : <https://www.etymonline.com/word/publicist> (accessed 21.12.2021).
35. Harrison V. Conceptual Metaphors and the Sense of Knowing: East and West. *Revista Brasileira de Filosofia da Religião*. 2018. Vol. 4. No 2. P. 37-52.
36. Hartman C. O. Cognitive Metaphor. *New Literary History*. 1982. Vol. 13, No 2. P. 327-339.
37. Kepplinger H. M. Publizistische Konflikte. Begriffe, Ansätze, Ergebnisse. *Öffentlichkeit, öffentliche Meinung und soziale Bewegungen : handbuch / ed. Neidhardt F. Opladen : Kölner Zeitschrift für Soziologie und Sozialpsychologie*, 1994. Sonderheft 34. S. 214-233.
38. Khudoliy A. Conceptual metaphors in American journalistic texts. *Advanced Education*. 2018. No 10. P. 175-184.
39. Kirby J. T. Aristotle on Metaphor. *The American Journal of Philology*. 1997. Vol. 118. No 4. P. 517-554.
40. Kövecses Z. Metaphor and Culture. *Acta Universitatis Sapientiae, Philologica*, 2010. Vol. 2. No 2. P. 197-220.
41. Lakoff G., Johnson M. *Metaphors we live by*. Chicago : University of Chicago Press, 1980. 201 p.
42. Lakoff G. The contemporary theory of metaphor / ed. by Ortony A. *Metaphor and thought*. Cambridge University Press, 1993. P. 202-251.
43. Mac Cormac Earl R. *A cognitive theory of metaphor*. Cambridge : MIT Press, 1985. 264 p.
44. Mácha J. Conceptual Metaphor Theory and Classical Theory: Affinities Rather than Divergences / ed. by P. Stalmaszczyk. *From Philosophy of Fiction to Cognitive Poetics*. Frankfurt am Main : Peter Lang, 2016. P. 93-115.
45. Maletzke G. *Psychologie der Massenkommunikation, Theorie und Systematik*. Hamburg : Hans-Bredow-Institut, 1963. 311 s.
46. Merriam-Webster dictionary. URL : <https://www.merriam-webster.com/> (accessed 10.12.2021).

47. Minsky M. A Framework for Representing Knowledge / ed. by P. Winston *The Psychology of Computer Vision*. New York : McGraw Hill, 1975. P. 211-277.
48. Newmark P. A Textbook of Translation. London, New York : Prentice Hall International, 1988. 306 p.
49. Nietzsche F. Über Wahrheit und Lüge im außermoralischen Sinne. Freie Universität Berlin, 1873. URL : https://www.geisteswissenschaften.fu-berlin.de/v/interart/media/dokumente/laboratory-reader/Wilson_Text_Nietzsche_dt.pdf (abgerufen am 27.11.2021).
50. Park R. E. The Natural History of the Newspaper. *American Journal of Sociology*. 1923. Vol. 29. No 3. P. 273-289.
51. Richards I. A. The Philosophy of Rhetoric. London : Oxford University Press, 1936. 109 p.
52. Semino E. Metaphor in Discourse. Cambridge, New York : Cambridge University Press, 2008. 247 p.
53. Sjöblad A. Metaphors Cicero lived by: The Role of Metaphor and Simile in De senectute. Lund : Centre for Languages and Literature, Lund University, 2009. 205 p.
54. Skirl H., Schwarz-Friesel M. Metapher. Heidelberg : Universitätsverlag Winter GmbH Heidelberg, 2007. 100 s.
55. Thomas T. Summa theologica. New York : Benziger Bros, 1947. 4201 p.
56. Trčková D. Representation of Natural Catastrophes in Newspaper Discourse. Brno : Masarykova Univerzita, 2014. 106 p.
57. Trufant L. W. Metaphors in the Construction of Theory : Ramus, Peirce, and the American Mind : Ph.D. Thesis. University of New Hampshire. Ann Arbor : UMI, 1991. P. 357-385.
58. Vico G., Bergin T. G., Fisch M. H. The New Science of Giambattista Vico. Ithaca, New York : Cornell University Press, 1948. 398 p.

59. World Health Organization names the new coronavirus: COVID-19. URL : <https://www.cnn.com/2020/02/11/world-health-organization-names-the-new-coronavirus-covid-19.html> (accessed 18.06.2022)

60. World Health Organization. Naming the coronavirus disease (COVID-19) and the virus that causes it. URL: [https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/technical-guidance/naming-the-coronavirus-disease-\(covid-2019\)-and-the-virus-that-causes-it](https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/technical-guidance/naming-the-coronavirus-disease-(covid-2019)-and-the-virus-that-causes-it) (accessed 18.06.2022)

СПИСОК ДЖЕРЕЛ ФАКТОЛОГІЧНОГО МАТЕРІАЛУ

61. ‘Better Than Omicron’ Is Still Pretty Bad. URL : <https://www.theatlantic.com/health/archive/2022/05/omicron-us-covid-surge-meaning/629765/> (accessed 30.06.2022).

62. 5 Facts About Covid Vaccines. URL : <https://coronavirus.medium.com/five-facts-about-covid-vaccines-8c04e0edde05>. (accessed 02.08.2022).

63. A Common Snake Oil Reemerges for the Coronavirus. URL : <https://www.theatlantic.com/health/archive/2020/06/does-colloidal-silver-work-covid-19/613177/> (accessed 21.06.2022).

64. A Negative COVID Test Has Never Been So Meaningless. URL : <https://www.theatlantic.com/health/archive/2022/06/is-my-negative-covid-test-accurate/661242/> (accessed 12.07.2022).

65. A New Strategy for Staying One Step Ahead of the Virus. URL : <https://www.theatlantic.com/science/archive/2022/03/covid-surge-prediction-antibody-tracking/627073/> (accessed 30.06.2022).

66. A Troubling New Pattern Among the Coronavirus Variants. URL : <https://www.theatlantic.com/health/archive/2021/01/coronavirus-evolving-same-mutations-around-world/617721/> (accessed 11.07.2022).

67. A Very Unwelcome Wedding Guest. URL : <https://www.theatlantic.com/health/archive/2020/03/wedding-plans-coronavirus/607723/> (accessed 02.08.2022).
68. America Is About to Choose How Bad the Pandemic Will Get. URL : <https://www.theatlantic.com/health/archive/2020/10/coronavirus-election/616884/> (accessed 04.08.2022).
69. America Is Running Out of ‘COVID Virgins’. URL : <https://www.theatlantic.com/health/archive/2022/07/never-had-covid-infection-avoidance/670620/> (accessed 02.08.2022).
70. America Is Staring Down Its First *So What?* Wave. URL : <https://www.theatlantic.com/health/archive/2022/04/ba2-omicron-variant-covid-surge/629474/> (accessed 11.07.2022).
71. America Is Starting to See What COVID Immunity Really Looks Like. URL : <https://www.theatlantic.com/health/archive/2022/05/omicron-covid-transmission-herd-immunity/629758/> (accessed 30.06.2022).
72. Coronavirus Reinfection Will Soon Become Our Reality. URL : <https://www.theatlantic.com/science/archive/2021/02/coronavirus-reinfection/618128/> (accessed 15.07.2022).
73. Coronavirus Researchers Tried to Warn Us. URL : <https://www.theatlantic.com/health/archive/2020/06/scientists-predicted-coronavirus-pandemic/613003/> (accessed 02.08.2022).
74. Could Genetics Be the Key to Never Getting the Coronavirus? URL : <https://www.theatlantic.com/health/archive/2022/07/why-some-people-never-get-covid/670929/> (accessed 02.08.2022).
75. COVID Isolation Is a Lot Like ... Muffin Baking. URL : <https://www.theatlantic.com/health/archive/2022/01/covid-isolation-muffin-baking-cdc/621209/> (accessed 05.08.2022).
76. COVID-19 Is Different Now. URL : <https://www.theatlantic.com/health/archive/2021/03/covid-19-variants-covid-21/618427/> (accessed 30.06.2022).

77. COVID-19 Is Over (If You're Rich). URL : <https://www.theatlantic.com/international/archive/2022/02/pandemic-easy-for-rich/622041/> (accessed 23.06.2022).

78. Democracies Must Learn to Work From Home. URL : <https://www.theatlantic.com/international/archive/2020/03/can-democracy-function-during-pandemic/608362/> (accessed 02.08.2022).

79. Don't Wait to Get Your Kid Vaccinated. URL : <https://www.theatlantic.com/health/archive/2022/06/kids-under-5-covid-vaccine-fda-authorization/661200/> (accessed 11.07.2022).

80. Endemicity Is Meaningless. URL : <https://www.theatlantic.com/health/archive/2022/02/endemicity-means-nothing/621423/> (accessed 11.07.2022).

81. Five COVID Numbers That Don't Make Sense Anymore. URL : <https://www.theatlantic.com/health/archive/2022/06/covid-numbers-outdated-two-doses-six-feet/661366/> (accessed 11.07.2022).

82. Have We Already Ruined Our Next COVID Summer? URL : <https://www.theatlantic.com/health/archive/2022/04/covid-pandemic-free-summer/629568/> (accessed 23.06.2022).

83. Hospitals Are in Serious Trouble. URL : <https://www.theatlantic.com/health/archive/2022/01/omicron-mild-hospital-strain-health-care-workers/621193/> (accessed 23.06.2022).

84. HOW DID THIS MANY DEATHS BECOME NORMAL? URL : <https://www.theatlantic.com/health/archive/2022/03/covid-us-death-rate/626972/> (accessed 11.07.2022).

85. How Long Can the Coronavirus Keep Reinfesting Us? URL : <https://www.theatlantic.com/health/archive/2022/07/coronavirus-will-never-run-out-ways-reinfect-us/670976/> (accessed 30.06.2022).

86. HOW THE PANDEMIC NOW ENDS. URL : <https://www.theatlantic.com/health/archive/2021/08/delta-has-changed-pandemic-endgame/619726/> (accessed 05.08.2022).

87. How You Should Get Food During the Pandemic. URL : <https://www.theatlantic.com/health/archive/2020/03/coronavirus-how-get-food-safely/608008/> (accessed 15.07.2022).
88. I Feel Safest in My Hospital. URL : <https://www.theatlantic.com/ideas/archive/2022/05/covid-normalcy-ba2-variant-healthcare-workers/629937/> (accessed 05.08.2022).
89. Leave Your Antibodies Alone. URL : <https://www.theatlantic.com/science/archive/2021/02/misuing-antibody-tests/617981/> (accessed 04.08.2022).
90. Long COVID Could Be a ‘Mass Deterioration Event’. URL : <https://www.theatlantic.com/health/archive/2022/06/long-covid-chronic-illness-disability/661285/> (accessed 05.08.2022).
91. Masks Are Back, Maybe for the Long Term. URL : <https://www.theatlantic.com/health/archive/2021/08/remasking-vaccine-covid/619681/> (accessed 23.06.2022).
92. Not Even the Coronavirus Will Unite America. URL : <https://www.theatlantic.com/ideas/archive/2020/03/not-even-coronavirus-will-unite-america/608698/> (accessed 02.08.2022).
93. Now Is as Good a Time as There’ll Ever Be to Leave Your Pandemic Bubble. URL: <https://www.theatlantic.com/family/archive/2022/03/covid-indoor-gathering-safety-masks-vaccination/622953/> (accessed 15.07.2022).
94. Omicron Is Driving Delta Into the Ground. URL : <https://www.theatlantic.com/science/archive/2022/01/delta-omicron-showdown/621380/> (accessed 15.07.2022).
95. Omicron Is Forcing Us to Rethink Mild COVID. URL : <https://www.theatlantic.com/health/archive/2022/01/omicron-mild-covid-pandemic-reset/621207/> (accessed 02.08.2022).
96. Our Brains Want the Story of the Pandemic to Be Something It Isn’t. URL : <https://www.theatlantic.com/family/archive/2022/03/covid-pandemic-story-two-years/627023/> (accessed 21.06.2022).

97. Public-Health Experts Are Not Hypocrites. URL : <https://www.theatlantic.com/ideas/archive/2020/06/public-health-experts-are-not-hypocrites/612853/> (accessed 23.06.2022).
98. Revealed: Wuhan and US scientists planned to create new coronaviruses. URL : <https://www.telegraph.co.uk/world-news/2021/10/05/wuhan-us-scientists-planned-create-new-coronaviruses-funding/> (accessed 05.08.2022).
99. Should I Just Get Omicron Over With? URL : <https://www.theatlantic.com/science/archive/2022/01/do-post-vaccination-infections-improve-immunity/621172/> (accessed 12.07.2022).
100. Should We Go All In on Omicron Vaccines? URL : <https://www.theatlantic.com/science/archive/2022/02/omicron-only-vaccine-protect-against-variants/621431/> (accessed 04.08.2022).
101. Some Threats Just Keep Coming in Waves. URL : <https://www.theatlantic.com/ideas/archive/2022/04/covid-omicron-ba2-surge-precautions/629500/> (accessed 02.08.2022).
102. The BA.5 Wave Is What COVID Normal Looks Like. URL : <https://www.theatlantic.com/health/archive/2022/07/ba5-covid-subvariants-forever/670514/> (accessed 23.06.2022).
103. The Best Defense Against Disturbing New Diseases. URL : <https://www.theatlantic.com/ideas/archive/2020/02/poor-countries-are-front-line-against-coronavirus/606283/> (accessed 05.08.2022).
104. The Best Hopes for a Coronavirus Drug. URL : <https://www.theatlantic.com/science/archive/2020/04/what-coronavirus-drug-will-look-like/609661/> (accessed 05.08.2022).
105. The City That Has Flattened the Coronavirus Curve. URL : <https://www.theatlantic.com/politics/archive/2020/04/coronavirus-san-francisco-london-breed/609808/> (accessed 05.08.2022).
106. The Coronavirus Conspiracy Boom. URL : <https://www.theatlantic.com/health/archive/2020/04/what-can-coronavirus-tell-us-about-conspiracy-theories/610894/> (accessed 04.08.2022)

107. The Coronavirus Could Get Worse. URL : <https://www.theatlantic.com/science/archive/2021/08/coronavirus-evolution-vaccines/619875/> (accessed 30.06.2022).

108. The Coronavirus Has One Strategy We Can't Vaccinate Against. URL : <https://www.theatlantic.com/science/archive/2022/08/coronavirus-variants-viral-transmission-interferons/671047/> (accessed 11.07.2022).

109. The Coronavirus Is a Data Time Bomb. URL : <https://www.theatlantic.com/technology/archive/2020/02/coronavirus-effects-on-global-markets-will-be-delayed/606508/> (accessed 04.08.2022).

110. The Coronavirus Is a Disaster for Feminism. URL : <https://www.theatlantic.com/international/archive/2020/03/feminism-womens-rights-coronavirus-covid19/608302/> (accessed 02.08.2022).

111. THE CORONAVIRUS IS EVOLVING BEFORE OUR EYES. URL : <https://www.theatlantic.com/health/archive/2021/01/coronavirus-mutations-variants/617694/> (accessed 12.07.2022).

112. The Coronavirus Is Here Forever. This Is How We Live With It. URL : <https://www.theatlantic.com/science/archive/2021/08/how-we-live-coronavirus-forever/619783/> (accessed 23.06.2022).

113. The Coronavirus Will Surprise Us Again. URL : <https://www.theatlantic.com/health/archive/2022/01/coronavirus-variant-after-omicron/621404/> (accessed 30.06.2022).

114. The Coronavirus's Next Move. URL : <https://www.theatlantic.com/science/archive/2022/03/new-covid-variant-mitigation/626980/> (accessed 12.07.2022).

115. The Day of Zero Covid-19 Cases. URL : <https://coronavirus.medium.com/the-day-of-zero-covid-19-cases-e83a2b700e7e> (accessed 11.07.2022).

116. The Emotionally Challenging Next Phase of the Pandemic. URL : <https://www.theatlantic.com/ideas/archive/2020/09/americas-coronavirus-ordeal-wont-end-when-2020-does/616108/> (accessed 11.07.2022).

117. THE MESSIEST PHASE OF THE PANDEMIC YET. URL : <https://www.theatlantic.com/health/archive/2021/08/why-pandemic-so-bad-florida/619761/> (accessed 04.08.2022).
118. The Modern Supply Chain Is Snapping. URL : <https://www.theatlantic.com/ideas/archive/2020/03/supply-chains-and-coronavirus/608329/> (accessed 02.08.2022).
119. The New Coronavirus Is a Truly Modern Epidemic. URL : <https://www.theatlantic.com/science/archive/2020/02/coronavirus-very-2020-epidemic/605941/> (accessed 02.08.2022).
120. The Odds of Getting COVID From Your Housemate Are ‘About a Coin Flip’. URL : <https://www.theatlantic.com/health/archive/2022/08/covid-positive-household-quarantine-luck/671144/> (accessed 12.07.2022).
121. The Pandemic’s Geopolitical Aftershocks Are Coming. URL : <https://www.theatlantic.com/international/archive/2020/05/coronavirus-pandemic-second-wave-geopolitics-instability/611668/> (accessed 11.07.2022).
122. The Populists Who Got COVID-19 Are a Warning for Democracy. URL : <https://www.theatlantic.com/international/archive/2021/02/why-covid-19-deniers-hold-so-much-power/618033/> (accessed 04.08.2022).
123. The Promising Treatment for Long COVID We’re Not Even Trying. URL : <https://www.theatlantic.com/health/archive/2022/05/long-covid-treatment-pfizer-paxlovid/629810/> (accessed 15.07.2022).
124. The Protests Will Spread the Coronavirus. URL : <https://www.theatlantic.com/health/archive/2020/06/protests-pandemic/612460/> (accessed 30.06.2022).
125. The Scariest Pandemic Timeline. URL : <https://www.theatlantic.com/health/archive/2020/04/could-there-be-another-coronavirus-quarantine/610630/> (accessed 02.08.2022).
126. The Three COVID Developments I’m Still Holding Out Hope For. URL : <https://www.theatlantic.com/ideas/archive/2022/08/covid-variant-spread-immunity-outcome/671024/> (accessed 04.08.2022)

127. The U.S. Is About to Make a Big Gamble on Our Next COVID Winter. URL : <https://www.theatlantic.com/health/archive/2022/05/covid-vaccine-recipe-omicron-protection/629846/> (accessed 02.08.2022).

128. THE UNLIKELIEST PANDEMIC SUCCESS STORY. URL : <https://www.theatlantic.com/international/archive/2021/02/coronavirus-pandemic-bhutan/617976/> (accessed 04.08.2022).

129. The Worst of the Omicron Wave Could Still Be Coming. URL : <https://www.theatlantic.com/science/archive/2022/01/omicron-peak-covid-what-happens-next/621257/> (accessed 12.07.2022).

130. This Fall Will Be a Vaccination Reboot. URL : <https://www.theatlantic.com/health/archive/2022/06/fda-updated-covid-fall-booster/661423/> (accessed 02.08.2022).

131. Tolerating COVID Misinformation Is Better Than the Alternative. URL : <https://www.theatlantic.com/ideas/archive/2022/03/tolerating-covid-misinformation-better-alternative/626564/> (accessed 21.06.2022).

132. Vaccines for the Littlest Kids Have Already Flopped. URL : <https://www.theatlantic.com/health/archive/2022/06/under-5-vaccines-approval/661221/> (accessed 11.07.2022).

133. We're Not at Endemicity Yet. URL : <https://www.theatlantic.com/health/archive/2021/12/covid-is-not-endemic-yet-and-may-not-be-for-a-long-time/620914/> (accessed 12.07.2022).

134. We're Not Ready for This Kind of Grief. URL : <https://www.theatlantic.com/ideas/archive/2020/04/were-not-ready-for-this-kind-of-grief/609856/> (accessed 21.06.2022).

135. What COVID Hospitalization Numbers Are Missing. URL : <https://www.theatlantic.com/health/archive/2022/05/hospitalization-covid-healthcare-burnout/629892/> (accessed 12.07.2022).

136. What You Need to Know About the Coronavirus. URL : <https://www.theatlantic.com/health/archive/2020/03/coronavirus-covid-19-the-atlantics-most-crucial-coverage/607906/> (accessed 23.06.2022).

137. Why America Is Uniquely Unsited to Dealing With the Coronavirus.
URL : <https://www.theatlantic.com/politics/archive/2020/03/coronavirus-united-states-vulnerable-pandemic/608686/> (accessed 30.06.2022).

138. Why Are Healthcare Workers Still Dying of Covid-19? URL :
<https://coronavirus.medium.com/why-are-my-colleagues-still-dying-of-covid-19-16aa15759865> (accessed 04.08.2022).

139. Why have so many coronavirus patients died in Italy? URL :
<https://www.telegraph.co.uk/global-health/science-and-disease/have-many-coronavirus-patients-died-italy/> (accessed 02.08.2022).

140. WHY THE CORONAVIRUS IS SO CONFUSING. URL :
<https://www.theatlantic.com/health/archive/2020/04/pandemic-confusing-uncertainty/610819/> (accessed 30.06.2022).

141. Willed Helplessness Is the American Condition. URL :
<https://www.theatlantic.com/ideas/archive/2022/08/long-covid-public-health-ongoing-risk/671048/> (accessed 05.08.2022).

142. You Are Going to Get COVID Again ... And Again ... And Again.
URL : <https://www.theatlantic.com/health/archive/2022/05/covid-reinfection-research-immunity/639436/> (accessed 15.07.2022).